

KarawankenBote

Verlag und Schriftleitung: Klagenfurt, Bismarckring 13, Postfach 115 / Bezugspreis (im voraus zahlbar) monatlich RM 1 — frei Haus (einschließlich RM 0.20 Zustellgebühr). Abbestellungen der Zeitung für den nachfolgenden Monat werden nur schriftlich und nur bis 25. des laufenden Monats angenommen.

Nr. 38.

Kraiburg, den 24. April 1943.

3. Jahrgang.

Führer - slika naroda

Slavnostna ura NSDAP v berlinski filharmoniji — Jedrnati stavki iz govora Reichsministra dra Goebelsa

Berlin, 23. aprila. O priliki Führerjevega rojstnega dne so se v berlinski filharmoniji zbrali znateni predstavniki stranke, države in oborožene sile, imenitni odlikovanji z Eichenlaubom in Ritterkreuzom, ranjeni in oboroževalni delavci na slavju Reichspropagandaleitunge NSDAP. V okviru tega praznovanja je sporočil Reichsminister dr. Goebbels po tradiciji v govoru Führerju čestitke vsega nemškega naroda. Kot glasnik nemške nacije je izrazil v imenu vsega nemškega naroda brezmejno ljubezen in spoštovanje ter neomejno zvestobo, s katero se narod spominja Führerja danes še bolj kot kdaj kolikor.

Iz govora Reichsministra dra Goebelsa priobčujemo sledeče jedrnate stavke:

V skrbih in obremenitvah naših dni le preradi pozabimo, da ima ta vojna v nasprotju z vsemi predidočimi, naj se to izreče ali ne izreče, docela narodni in rasni značaj. Zato jo tudi dobojujejo na obeh straneh s tako žilavo srditostjo. Pri tem udeleženi narodi vedo natanko, da tokrat ne gre za več ali manj važno ali tudi brezpomembno popravo meje, ampak za njihovo narodno življenje. Slika evropskih sil se je premaknila na najprirojnejši način, in sicer ne toliko po našem ravnanju, temveč, in to poglavito, zgolj po naši narodnopolitični eksistenci. Anglija je bila mnenja, da se s tem ne more zadovoljiti. Vrgla je svoj narodni obstoj na tehnico odločitve in moradaj ponekaj nadtri in pol leta vojne z grozou ugotoviti, da mora to narodno eksistenco, nedabimogla dosečiniti količka svojih vojnih ciljev, kos za kosom izročiti pogubi in zgužbiti.

*

Tu pa tam je potrebno, da se povremeno na izhodišč vojne, da zapopadem in razumemo njen nadaljnji razvoj do njene današnjega dramatičnega viška. Hinavska sovražna propaganda je trdno na delu, da preplavi njene vzroke z valovi svojega blata, da bi izročila pozabi liberalno-demokratične puhlice in reke od včeraj, jih nadomestila z novimi, zapeljivimi tezami od danes in pri tem napravila krivce za nedolžne, one pa, ki niso krivi te velike nesreče, za prave krivce. Temu nasproti nam je le treba opozarjati na to, kolikokrat je Führer pred izbruhom te vojne mal brez uspeha poskusil, da bi pomagil oboroževanje na pametnomero in na ta ali vsak drug le kolikaj mogič način, če le možno, vendar še preprečil drama narodov, ki jo je drugače z absolutno gotovostjo videl naprej, da, kolikokrat je te poskuse ponovil še med to vojno, da bi se dim prej končala.

*

Najneži so si morda v normalnih mirnodobnih časih predstavljali vladanje in vodstvo lahko in udobno, v časih vojne z obremembami zgodovinske odgovornosti, ki jih le-ti povzročajo, pa tudi nje celo v kritičnih urah obhaja temno čustvo, da je najbolje tistem, ki je čisto spodaj in ki mu je treba samo ubogati, in da zadene največja teža tistega, ki stoji najvišje in mora poveljevati. Tukaj je zelo prikladna slika Atlanta, ki vzame svet na svoja ramena. Gotovo ni nobene velike osebnosti v zgodovini, ki je ne bi tudi enkrat navdala omamna zavest, da drži usode narodov kar kar gline v roki stvarnika. Neenako pogosteje pa so bile in so vedno ure srdite borbe z odgovornostjo za zgodovinsko nastajajo-

Slika slovesnosti v berlinski filharmoniji

nje, nemega in žilavega boja z včasi na viši nadčloveškimi silami protivnih okolnosti in nezasluženih trdih udarcev usode, ki često pokopljejo pod svojimi ruševinami umetno zgrajeno stavbo načrtov in s tem zopet uničijo uspeh, ki se je zdel že bližu.

*

Dovolj pogosto je bilo povedano nam vsem, da predstavlja Führer sliko nemškega naroda. To se ujema v še bolj presenetljivem smislu, kot si to navadno razjasnimo. Ako bi se mogla risati slika našega naroda, bi v teku te vojne bržkone pokazale iste globoke spremembe, ki jih z resnim ponosom ugotavljamo na Führerjevem obrazu.

*

Za govornika ni lahka stvar, opisati Führerjevo osebnost o priliki njegovega četr-

tega rojstnega dneva v vojni v pravem razmerju z gigantskimi dogodki, katerih priča smo mi. On sam stoji poleg lastnega volja popolnoma za svojim delom, ki se dovršuje. Kakor v posameznem včasih obžalujemo to dejstvo, se je po dolga nevsiljivem načinu življenga in dela našim srcem le še tembolj primaknil. V velikih omarnih fazah zmaga v tej vojni smo ga čudovali in častili, danes ko se z žilavo zagrizenostjo drži in prebojuje proti bolečim udarcem usode, smo ga šele spoznavali ljubiti iz globine svojega srca. Kako tolažilna je za narod gotovost, da ima na čelu nacije mož, v katerem je vsem vidno utelešena neomajnost trdne vere v zmago.

Danes še ne moremo presoditi, kaj to pomeni za nas kot vojskujoči se narod. Če- (Nadaljevanje na 2. strani.)

Gorenjska in Katin

Svet je zopet enkrat imel priliko prepričati se o boljševiških praktikah. Mnogoštevni umor v katinskem gozdu, česar hrtev je postal 12.000 poljskih častnikov, je najgroznejši dokaz za to, da se može v Kremiju tekomp 25 let svojega gospodstva niso čisto nič spremenili. Danes kot takrat je v Moskvi utelešen najbolj vražji krvavi režim, kar je kdaj vladal na svetu. Vemo to že dolgo, toda vedno se še najdejo ljudje, ki se dajo preslepiti po hinavskih frazah boljševiške agitacije. Britanci in Amerikanici se na pr. danes potegujejo z družbenimi močmi za naklonjenost Sovjetov, pri čemer so se, vedno bolj se uklanjajoč sovjetskemu pritisku, odločili, izročiti Moskvi brez kompromisa kontinent in s tem kulturno Zapada. Da bi spričo hinavščine med finsko zimsko vojno, ki je niti njihovi lastni narodi niso mogli popolnoma razumeti, utemeljili svojo radikalno spremembo mnenja, so si Anglo-Amerikanci izmisli in svenčili natvezali bajko o spremenjenem boljševizmu. Ali kratko povedano: Sovjeti so se popolnoma spremenili in postali častivredni Srednjeeuropejci, s katerimi se, ne da bi se pregrešili zoper dobre šege, lahko usedejajo k eni mizi oni, ki misijo, da imajo humanitet v dednem zakupu. Prav dobro vemo, kakšna je ta dozdevna sprememba. Volk zgubi pač svojo staro dlako, ne pa svoje stare muhe, in zopetna uvedba starih carističnih znakov čina še ne pomeni nobene spremembe mišljencev, temveč je vedno le pesek v oči onim, ki se dajo slepit po vnanjostih. Najdbe skupnih grobov pri Smolensku pa so trd udarec v obraz Moskvi zapisanim Angležem in Amerikanecem. Z brutalnostjo, ki jo najdemo samo pri boljševikih, so pomorili 12.000 mož in njihova trupla zagrebljala. Slaba vest rabljev se predoločno očituje v revnem demantiju, v katerem trde, da so najdena trupla le arheološke izkopanine zgodovinske Jane Gnezododa. Sovjeti torej s tem sami priznavajo,

Svetovno mnenje o mnošvenem umoru v Katinu

Glasovi časopisja dokazujojo stud radi grozovitih boljševiških zločinov

stenc pravi, da skupni grobovi s prstom kažejo, kakšni usodi bi bili izročeni vsi tuji narodi, če bi prišli v roke boljševikom. Se-daj tudi vemo, zakaj so Finci zbežali tako hitro in z vso naglico iz delov dežele, ki bi jo moral prepustiti po prvi finski vojni.

Romunija: Polemika zoper list »Times«.

Pravili so nam o divjaštvu boljševikov, piše bukareški list »Viatza« pod naslovom »Klavnica v katinskem gozdu«. Dokazali so morilno blažnost onih, ki so prepravili svet

z gesli boljševiškega »nebeškega carstva«. Še par dni pred odkritjem hekatomb pri Smolensku je pisal list »Times« v inspiriranem članku, da je v Vzhodni Evropi glavna zapreka za splošno sodelovanje pomajkanje zaupanja. Pri obnavljanju tega zaupanja bo imela važno vlogo Sovjetska unija. Potem ko je »Times« na ta način našel formul za »dobре dni po vojnji« in ko so ta članek poveličevanja Stalina razširili (Nadaljevanje na 2. strani.)

Poljska delegacija v katinskem gozdu

Dve poljski delegaciji in eno odposlanstvo poljskih ujetih častnikov iz Nemčije (PK-Aufnahme: Kriegsberichter Neubauer, Soh., M.)

Norveška: Za življenje ali smrt

»Nationen« (Oslo). Vsi evropski narodi lahko kar najbolj goreče upajo, da bi s evropsko fronto izkazala za zadosti močna prepreči, da bi bila vse Evropa izročena enaki usodi, kot je zadebla poljske častnike pri Smolensku. Skušnja te vojne, da gre za življenje ali smrt za vse, je bila ponovno potrjena z grozovito jasnostjo.«

Norveški časopis »Fritt Folk« piše, da ki se ovrala katinske obtožbe. »Aftenposten« se oprala katinske obtožbe. »Aftenpo-

da vedo za obstoj grobišč na tem mestu. Nemški in poljski sodni medicinci pa so med tem nepobitno ugotovili, da gre za trupla, ki leže tam približno dve leti, na kar kažejo deloma tudi še spoznane uniforme, ki pri vseh poskusih zanikanja in zavijanja dejstev ne morejo biti istovetne z onimi zgodovinskega groba.

Nemška odkritja so nepobitno potrjena. Predstavniki inozemskega tiska so obiskali kraj umora, organizacija poljskih emigrantov v Londonu pa je objavila, da je tako visoko število častnikov prišlo v sovjetsko ujetništvo in da od njih potem niso dobili nobenega znaka življenja. V Moskvi je sedaj krik in vik, da so si poljski emigranti sedaj upali naročiti pri mednarodnem Rdečem križu v Zenevi, da preišče to zadevo, kar je sicer že prej bilo storjeno na nemški strani. Toda že danes se ob udeležbi nemških in poljskih strokovnjakov nadaljuje identificiranja trupel, ki dajo vsak dan nove dokaze moskovskega umora.

Moskovske zveri so zopet enkrat odvrgle svojo kinko. Tudi na Gorenjskem čaka mnogo rodbin, katerih daljnji ali bližnji sorodniki so bili mnenja, da pri banditih najbolje služijo svoji stvari, in so šli k njim. Gorenjski javnosti je pred kratkim bil priobčen ukaz, ki ga je bil dne 3. februarja t. l. izdal pol. komisar 1. bataljona »Ljuba Scherzer« in v katerem se med drugim glasi: »Po ustni naredbi poveljnika 3. skupine je treba vse novince, po naborni komisiji sprejete in one ki še pridejo k naboru skušati — in sicer naj bo komisija sestavljena iz 3 do 5 stodstotnih komunistov —; ta jih naj izprašuje, kaj je komunizem, kakšni smoter ima komunizem in kdo so svetovnoznanii vodje komunizma. Oni ljudje, ki znajo odgovarjati na ta vprašanja in ki kažejo zanimanje za komunizem, naj se predvsem dokler ni orožja, uvrste v delovne oddelke; na ta način bomo lahko ustanovili stodstotni čisti komunistični kader.

Vse one, ki ne vedo nič o zgodovini komunizma in ki se ne zanimajo zanj, je treba likvidirati.

Likvidacija na smrt obsojenih se mora izvršiti v največji tajnosti.

Odgovorni ste za vsako dejanje, o katerem bi morda zvedela javnost...»

To povelje polit. komisarja Frica Novaka pove nedvoumno, kaj je smoter boljševiških tolj, pa tudi, kje naj iščejo Gorenjci pogrešane svojce. Takole je drhal morilcev, gledana brez kink. So isti v Katinu kot na Gorenjskem. Njih cilj je boljševizacija Evrope, kakor je to izrazil moskovski žid Ilja Ehrenburg jasno brez prizanašanja v svoji knjigi, ki je ravnokar izšla, da bo Evropa zginila v oblakih strpenih plinov in pogorela. Gorenjci, ki so verjeli puhticam zapeljivcem in se hoteli bojevati za neko svobodo, ki jim sploh ni bila vzeta, leže, ravno tako ko 12.000 poljskih častnikov, zakopani kje v skupnih grobovih, kjer jih bo samo slučaj lahko zopet odkril.

Ze večkrat smo opozarjali na boljševiško praktiko, ki stoji v diametralnem nasprotstvu z gesli, s katerimi hočejo poneumiti ljudstvo. Dogodki na Gorenjskem kakor dogajanja v Sovjetski Rusiji so nam vedno znova dali prav. Nemčija ne stoji na fronti zgolj za lastni narod, bojuje se, in ž njo njeni zavezniki, za vso Evropo. Kdor se pa vzliči temu javno ali prikrito pridruži boljševiškim požigalcem, si ima pripisati posledice. Gorenjska bo imela nemško lice, njeni ljudje se bodo priznavali za Nemčijo in noben sovražnik ne bo mogel uiti svojemu uničenju.

S studom stoji danes Evropa pred skupnimi grobovi v Katinu. Obrača se od onih, ki bi radi svetu natvezili, da so morilci carjev v Kremlju zgubili svoje strupne zobe in da bi jih bilo upoštevati kot civilizirano državo. Tukaj kot tam je žid, ki hodi okoli s kinko poštenjaka, ki so mu jo v Katinu zopet enkrat strgali, da se prikaže le še režec se spaka svetovnega morilca. Kakor zakasnela domislica zgodovine se zdi, da so bili pomorjeni v masah ravno pripadniki onega naroda, ki so po nalogu židov jeseni 1939. iz trte zvili vojno. Kakor Poljakom, se bo godilo vsem, ki se zaradi pomanjkanja odkrite odgovornosti lahkovorno ne zoperstavlja sovražnikom evropskega reda.

Cas odločitve je že davno prišel, Gorje onemu, ki se pravočasno ne prizava za Nemčijo in njene zaveznike!

Friedrich Horstmann

Verlag und Druck: AB-Gesellschaft und Druckerei Karlsruhe GmbH, Kassel — Verleger: Dr. Emil Bettina (im Wehrkreis) — Hauptabdruck: Friedrich Horstmann. — Zurekt ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

Svetovni tisk o Katinu

(Nadaljevanje s 1. strani.)

rili preko vseh valovnih dolžin, je prišlo poprek modrim formulam sedaj pokopališče v gozdu Katina z 12.000 sencami poljskih častnikov.

Narodi Jugovzhoda: »Evropa prebudi se!«

»Izbegavanja, katerih se poslužujejo Sovjeti, da zataje masne umore ujetih neoboroženih poljskih častnikov, nič ne pomaga,« piše bratislavsko »Slovenska Pravda« v svojem članku, »kajti skupni grobovi govore zadostno jasno. Boljševiki so uporabljali strejanje v tilnik že leta 1917. in tega niso opustili po dolgih letih svoje strahovlade nad narodi Sovjetske unije. Strejanje v tilnik je postal metoda tega režima.«

Belgrajsko »Novo Vreme« poudarja, da so boljševiki s terorjem, pa tudi z izstradanjem in izkoriscenjem uničili več ljudi, kot je Angležev na angleških otokih. 12.000 poljskih častnikov ni bilo pomorjenih zato, da so kaj podvzeli zoper boljševizem, temveč zato, ker so pripadali »sovražnemu razredu«. Samo angleško-ameriški farizeji lahko označujejo boljševizem kot »vzorno krčanstvo«. Proti židovsko-boljševiški krvovljenosti je kot zoper amoške tekače možna samo ena obramba, da se morilcev uniči.

»Narodni Politika« (Praga). »Ugotovitev glavnih krvcev katinskega zločina je potrdila, da gre za delo židov, da je postal boljševizem orodje enega izmed največjih zločincov, kar jih pozna zgodovina človeštva.«

»Flugtellsen« (Budimpešta). Duše 15000 poljskih mučenikov vpijejo: »Evropa prebudi se!«

Poljski časopisi z žalnim robom

Dnevno časopisje Generalgouvernementa je medtem prineslo že prve slike iz Katina, katerih ravno tako prepričevalnemu kot tudi strašnemu učinku se ne more nihče ved izogniti. Časopisi so poleg tega prinesli na svojih prvih straneh nov črno obrojeni seznam imen dosedaj identificiranih žrtev.

Führer - slika naroda

(Nadaljevanje s 1. strani.)

sto smo, zlasti v tej vojni tehničnih oružij mnenja, da bo končoveljavno odločitev dosegna izključno z obilico in dobrino materiala. Nočemo podcenjevati njegovega posmena. Se veliko več je podvzeto od duševne pripravljenosti vojskujočega senaroda, da prenese vse, tudi najhujše, a se nikoli ne ukoni sili sovražnika. To pripravljenost vidimo za nas utelešeno v Führerju.

Kakor je prej docela služil miru, tako služi danes popolnoma vojni. On je ni hotel in se ji je skušal izogniti z vsemi mogočimi sredstvi; ko pa mu je bila vsiljena, jo dobojuje na celu svojega naroda z vsemi posledicami.

*

Tako bo tudi tukaj. Če smo se današnji dan na predvečer njegovega 54. rojstnega dne po starši še zbrali okrog njega, da kot edin in strnjen narod izkažemo spoštovanje njegovi osebi in njegovemu zgodovinskemu delu, storimo to v tem letu v občutku posebno vernega zaupanja. Nevarnost, ki nas obdaja, nas ni napravila slab, ampak nam je poostriali sluh. Če mora kak narod veliko tvegati za svoj obstoj, stori najbolje, če izžene hudobca dvoma in razpora in se trdno osredotoči na svojo zgodovinsko naložo. Ni vedno mogoče, predčiti vsakemu posamezniku to nalogu v vseh ujenih širokih podrobnostih. Zato jo mora najti izraženo v volji in ukazu Führerja. Zaupanje je najboljše moralno orožje v vojni. Šele če bi ga zmanjkalo, bi prišel začetek konca.

*

Če pa je zan nas Nemce postal kaj sam ob sebi razumljivo, je to zvestoba in brezpogojna pokorščina vseh na fronti in v domovini možu, v katerem je zan danes utelešena ne le varnost nemške sedanjosti, ampak tudi upanje na nemško bodočnost.

Priznanje 90 milijonov

Kot narod 90 milijonov Izpovedujemo danes za njega. Mi verujemo v veliko nemško zmago, ker verujemo vanj. Iz najglobljih globocine naših srce se dvigajo danes

Casopis »Polnische Illustrierte Zeitung« podaja neprikrito v vseh posameznostih grozivo dejanje pri Katinu. Vest, da so Nemci poklicali Mednarodni Rdeči kriz, da sodeluje pri identificiranju poljskih častnikov, je sprejelo poljsko prebivalstvo z velikim zadovoljstvom.

V Lublinu, kjer je bil že v prvem poročilu imenoma navedeni general Smoravsky dobro poznan, je včer vzbudila naravno razburjenje. V mestu žive še žena in oba otroka generala, 20 letna hči in 18 letni sin, ki so vsi upali, da se zopet snidejo po vojni s svojim možem in očetom.

Argentinija: Poljski časopis piše:

Pod naslovom »Tisoč poljskih častnikov od boljševikov umorjenih« poroča v Buenos Airesu v poljskem jeziku izhajajoči časopis »Kurjer Polski« o masnih grobiščih pri Smolensku. Uredništvo izraža v lastnem komentarju svojo ogorenost o odkritem grozodejstvu. Vse kaže, piše časopis, da so častniki pomorili Stalinovi biriči. Vesti moramo smatrati za pravilne, dokler ne dokaže boljševiška vlada nasprotnega. To velja, dokler Kremelj ne priobči, kje se nahajajo general Smoravsky in tisoči nadaljnji častnikov, katerih bivališča v Sovjetski uniji ni mogla dognati poljska delegacija.

Sedaj začenjam spoznavati mnogo stvari, ki so bile dosedaj zagonetke, tako nadaljuje članek: »Sedaj je znamenito, zakaj so delali svoj čas poljskim delegatom v Kuybiševu težave, da, da so bili celo zaprti, ko so poskušali obiskati ona ozemlja USSR, kjer so se nahajali poljski begunči in ujetniki. Sedaj razumemo, zakaj so označevali boljševiške oblasti vsa pozvedovanja za bivališči Poljakov, posebno častnikov kot »špionaže«. Sedaj razumemo, zakaj so molčali Sovjeti na vse poljska povpraševanja o bivanju poljskih častnikov. Sedaj prav dobro razumemo, zakaj niso peljali možje GPU poljske delegate k masnim grobiščem, saj bi jih moralivendar reči, tuležoni, kijih iščete!«

ZRCALO ČASA

Führer je podelil H-Sturmbrandführerju Augustu Dieckmannu, bataljonskemu poveljniku v H-Panzer-Granadier-Division »Wiking« kot 233. vojaku nemški oborožene sila das Elchenlauf zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes.

Za rojstni dan Führerja je izročilo v tork odposlanstvo čeških rudarjev protektorata Staatssekretäru Franku temeljno mezo nejdlskega delavnika vseh na Češkem in Moravskem zaposlenih rudarjev in eno jamsko svetliko s sledenim posvetilom: »Fürherju Adolfu Hitlerju za 54. rojstni dan od hrvačnih čeških rudarjev protektorata Češke in Moravsko.«

Nova oddelek francoskih prostovoljev je odšel na fronto, kjer se bodo borili proti boljševizmu v vrstah francoskih prostovoljev. Pred odhodom se je vrnila na velikem trgu v Versaillesu parada pred poveljnikom francoske posadke.

V spomenici iranskega ministra za zdravstvo se opozarja na to, da so se že izza časa zasedbe Irana po angleških in sovjetskih četah v deželi katastrofalno razmnožile spolne bolezni. Samo v Teheranu so ugotovili v zadnjih treh mesecih nad 7000 primerov sifilisa. V zapadnoiranskih mestih so slične razmere.

Kot poročajo iz Londona, občaljuje angleška admiraliteta, da mora sporoti, da pogrešajo podmornico »Thunderhol« in da se jo mora smatrati za zgubljeno.

Zene v starosti med 18. in 65. letom najlahko sedaj v Angliji vstopijo v domačo brambo, kot je sporočil vojni minister v tork v Spodnjem domu.

Na zborilu delavske organizacije v Londonu so govorili tudi o židovskem vprašanju. Celo canterburyski nadškof, ki je poslušal na zborovanje poslanico, je podprtjal dejstvo, da obstoji v Angliji res židovskem vprašanju, katerega ni mogoč spraviti s sveta s tem, da se ga ignorira.

Po izpovedbah Estoncev, ki so se vrnili iz Rusije, se nahaja baje se okrog 12.000 zaprtih in odgnanih Estoncev v ujetniških taboriščih Čeke, v katerih ječi vsega skupaj okrog 15 milijonov prisilnih delavcev. Med estonskimi zaprtimi se ne nahajajo samo tako zvani »mesčanski krogli«, ampak prav toliko delavcev, ki se nikdar niso ukvarjali s politiko.

Po poročilu nekega bivšega sovjetskega vojaka, ki stoji danes v vrstah osvobodilne armade, objavlja časopis »SA Odin« pojasnil bogat opis o načinu obvezanja svojcev mož, ki so padli v Sovjetski uniji. Židovski komesar Ribin Voetiš je dal na pr. zapreti vojake za »kazen« v ledencu in jih od tod spravil zopet seje po 48 urah. Nesrečnem so bile zmrznile roke. Nato je dal žid vse ustreliti in je obvezil svojce, da so se vrnili brez sledu.

Tajnik v ameriškem vojnem ministrstvu se obrača v javni izjavji proti onim, ki se nagibajo, da preoptimistično gledajo v bodočnost radi vojnega položajev v Tuniziji. V Tuniziji gre samo za delni boj. Nemčija ima evropsko fronto trdno v svojih rokah in Japonci razpolagajo z velikimi viri surovin, ki so jih zavzeli. Glavne bitke se sploh ne niso začele.

V židovski četri Feza (Francoski Maroko) so našli rabina Salomona Meskala ubitega. Rabinec je dolgo časa prodajal za drag denar praznovernemu prebivalstvu čudodelna sredstva, talismane in spletarske čarovnjaške reke. Storili niso znani.

Storili smo sicer ukrepe za pridobitev zmag, toda to se ne pomeni, da smo zmago že dobili. Od tega smo še zelo daleč, tako je v sredo, večer, izjavil severnoameriški državni tajnik Cordell Hull.

Angleški ministrski predsednik Churchill je po Reuterjevem poročilu v četrtek v zvezi z angleškimi zračnimi napadi na nemška podmorniška oporišča na obali Atlantskega morja izjavil, da so bili podmorniški bunkarji nekoliko poškodovani, da pa kakšne resne poškodbe tudi nihče ni prislikoval.

Severnoameriški zunanjji minister Cordell Hull je izjavil pred časnarsko konferenco v Washingtonu s poudarkom, da mu ni nujen znani, da bi se bila dogovorila Roosevelt in Eden, da bi se zavzela po vojni za vzpostavitev predvojnih mej Poljske. Poljska je torej izdana, njeni lažnivi prijatelji odklanjajo, da bi imeli stroške za svojega bivšega zaveznika.

Uradno se v petek v Sidneyu objavili, da so znašale zgube Severnoamerikanec v Novi Gvineji do 21. marca 1943, skupaj 10.500 mož.

Uspešni napadi v zapadni Tuniziji

Sovjeti so v sredo zgubili 77 letal — 3 boljševiška oskrbovalna vozila potopljena

Oberkommando der Wehrmacht je dne 22. aprila objavilo:

Na vzhodni fronti je ob krajevnem bombardovanju potekel dan vobče mirno. Sovjeti so zgubili včeraj 77 letal, od teh 20 v zračnih bojih s finskimi lovci. Dve nemški letali pogrešamo.

Pri ponovnem suntu luhkih nemških pomorskih bojnih sil proti sovjetskemu prometu novih pošiljk smo potopili tri sovražna oskrbovalna vozila.

Grenadirji v žarišču bitke

Izkazali so se v vseh, še tako kočljivih položajih nad vse moči

PK. Posebno poročilo. — Tedne in mesecje že žive grenadirji v okopih glavne bojne črte. Zmehčljivo čakanje jim je postaleno namen in usoda. Neupoštevano in neimenovano so opravljali službo v jarkih. Kdo naj bi tudi o njih govoril, ko se je zaznamovalo v imenih kot Kavkaz, Stalingrad in Don krvavordeče strašilo nenasitnih materialnih bitk na širokosvodnem nebu? Kdo naj bi tudi na nje mislil, ko se zdi, da se pripravljajo globoko na jugu vzhodne fronte odločitve, ki so ležale kot zadužljiva mōra na življenjski volji nove Evrope? Njihova fronta je vendar mirovala. Kaj so vendar že storili? Iz bojnih položajev so pretipali pozorno deželo med frontama. Polagali so mine, napravljali so nove žične ovire, zboljšali so položaje jarkov. Tu pa tam je grmelo topništvo in so ragljale strojnice, če so se plazile udarne čete po s smrto posejanem zemlji, če so frčali bunkarji v zrak, če je žvenketala bodeča žica. Veliki znak fronte teh grenadirjev je pa bila tišina, polna nesreče — skozi tedne in meseca.

Prišla je njihova ura

Ko je začelo sonce s topimi žarki topiti sneg, ko se je umazala brezmejna belina z rjavim zemljom in z prvim zmernim zelenjem, je prihajala njihova ura. Ura grenadirjev, ki so se dolge dneve in noči bojevali v senci. Začeli so korakati v novi skrčeni položaj in se zasidrali s preciznostjo urnega kolesja v poprej določeni črti. To je bil trenutek, ko jih je objel hipoma vroči dih bitke. Zemlja se je stresla pod udarci mnogih tisočev granat. Jekleni zid sovjetskih oklopnikov se je valil proti novim postojankam. Bombniki so tulili nizko nad njihovimi glavami, odmetavajoč bombe in streljajoč iz svojih topov. Peklenski kotel bitke je zazidal okrog njih. To čakanje ni pomehkužilo teh grenadirjev, ostri in odločni so ostali.

Zadržali so valeče se mase boljševikov, zarili so se v zemljo, streljali so in se borili, se ognili in napadali v nasprotnem napadu, so storili svojo dolžnost in še več kot jo je bilo treba storiti. Kdo si je sploh upal določiti mejo dolžnosti, mejo možnega za človeka? V kotlu vojne, v najhujšem boju je vse brez mere, je vse brez meje: dolžnost in pripravljenost, strah in srčnost, življenje in smrt.

Od kod so črpali moč?

Tu je bil izraz bitke in tu so se izkazali grenadirji! V svetli noči se pomika bojna skupina iz pripravljenosti proti vdornemu mestu boljševikov. V gostem, nepreglednem ozemlju opazi podčastnik M. naenkrat, da je tik pred boljševiškim strojniškim položajem. Popolnoma sam se je priplazil — s težavo plazeč po nočnih, mrzlih tleh — od hrbita do kadunje. Potem so sikhnil strelj njegove strojne pistole na sovražnika, ki je popolnoma presenečen. Z dvema ujetnikoma, dvema strojnicama in 3000 streljimi

naboji se je vrnil podčastnik k svojemu bataljonu. Odkod je vzel to moč? Na to vprašanje bi nerazumevajoč zmajal z glavo, kajti on pozna samo dolžnost in mu ni, da bi se preko mera izkazal.

Kot ogenj vroča je cev težke strojnici in prazni postreljeni bobni se množe poleg grenadirjev, se kupičijo kot temne postave mrtvih v mračnem polju strelov. In vedno zopet so drvele proti goram negibnih postav nove mase proti nemškim četam. Začenja primanjkovati municije in poddesetnika z novo municijo še vedno ni. Grenadirji pri stojnici kolnejo, in se hudejo nad njim in njegovim izostankom. Toda oni vendar ne slutijo, da se preriva to minuto skozi gozd do njih. S svojo zadnjo močjo, bolestnega obraza se opoteka po nevarni, nočni zmrzli zemlji in se zopet vzravnava, pada in omahuje. — Okoli njega so zadevale kroglice debla dreves in mimo njega so sikele v prečni smeri. Radi težkih municijskih zabojev se šibi njegova ozka postava. Čelada mu je zlezla globoko na vrat, nima časa, da bi si jo popravil. Ve samo, da so tovariši spredaj in da potrebujejo njega in municijo, ki jo nese. Močno ga boli rana na lakotnici in čuti kako teče po telesu kri. Vse okrog njega se zabriše, postaja temno in oddaljeno. Kot stota visita zaboja v premrtih rokah. Zaboja, v katerih nosi življenje in smrt, smrt boljševikom, kajih vpitje ga pretresa, življenje tovarišem, ki so spredaj, ki čakajo nanj, samo nanj. Dajte leze vkljub krogljam in krvi vkljub bolečinam in izmučenosti do smrti. Končno pride le do tovarišev. Municija! Več ni mogoč govoriti. Popolnoma se je izčrpal. Odkod je vzel moč? Tega vprašanja ne bo razumel, kajti on pozna samo dolžnost in nima pojma, kako se kdo izkaže preko mera.

Grenadirji v žarišču bitke. Dolgo so morali mirovati in čakati, samo čakati, da pride njihov čas. Ko se je približal, ko je enkrat divjala bitka v vsej grozovitosti in ostrosti okrog njih, so bili pripravljeni, so skočili iz jarkov, so stali pripravljeni. Podčastnik, ki je sam zajel strojnično gnezdo boljševikov, poddesetnik ki se je vlekel

Ob atlantski obali: Cev težkega topa se vgradi.

vkljub težki rani z zabojem municije do svojih tovarišev, niso izjema. Vsak dan, vsako noč se zgodi v bitkah čudež. Ali je čudež? Ali je v glavo vteprena dolžnost, ali je smrten strah ali veselje do življenja? Po tem ne smete vprašati grenadirja, lahko, da vas ne bi razumel. On, ki nosi

glavno težo vseh bojev, pozna samo naložo. To znanje smisla njegovega bojevanja mu dovoli, da izvrši svojo nalogu. Toda ne pozna nobene meje, ki bi omejila njegovo dolžnost. To pa je izkazanje daleč preko mera.

Kriegsberichter Heinz Sponsel.

30 plašilnih bombnikov sestreljenih

Hudi boji južno od Novorosijska — 91 sovjetskih letal sestreljenih

Oberkommando der Wehrmacht je dne 21. aprila objavilo:

Tudi včeraj so bili južno od Novorosijska hudi boji. Zračno orožje je tu sestrelilo 91 sovjetskih letal in imelo imelo samo dve lastni zgubi. Lahke pomorske bojne sile so v boju s sovjetskimi novimi pošiljkami potopile tri z municijo natovorjene brode.

Na ostali fronti je dan potekel mirno.

V noči na 20. aprila so močne britanske sile po večurni silni topniški pripravi prešle v napad na nemško-italijanske položaje

na tunezijski južni fronti. Sovražnika smo v hudih bojih, ki ta čas še trajajo, krvavo zavrnili. Krajevne vdore smo z nasprotnimi napadi zopet odpravili.

Sovražna bombna letala so v pretekli noči napadla Tilsit in povzročila škode na poslopjih. Prebivalstvo je imelo zgube.

Plašilni napadi britanskih bombnikov so bili naprjeni proti Stettinu in Rostocku. Bombni zadetki v stanovanjskih četrtih in bolnišnicah so povzročili zgube med prebivalstvom in deloma znatne škode na poslopjih. Nočni lovci in protiletalsko topništvo zračnega orožja so po dosedanjih ugotovitvah sestrelili 30 izmed napadajočih bombnih letal. Neko drugo je bilo ob Rokavskem prelivu zbito na tla.

Divji napadi Moskve

Stockholm, 23. aprila. Bolješeviški pritisk proti londonskim Poljakom se močno povečava. Moskovska »Pravda« prinaša divji članek proti generalu Sikorskyju, kateremu predbaciva, da — varovanec Anglije in USA — dela na nek način skupno z Nemci, samo zato ker so londonski emigranti morali potrditi od nemške strani v zvezi s Katinom objavljene navedbe o zginulih vojnih ujetnikih. Poljski apel Rdečemu križu se lahko smatra samo kot direktno podpiranje Nemčije. S takimi napadi in grožnjami poskušajo oprati boljševiki svojo krvno krvido in ustrašiti Poljake pred vsakim resnim zasledovanjem odkritij.

Za razdelitev imperija

Stockholm, 23. aprila. Izdajatelj lista »Chicago Tribune«, Robert Mc Cormick, je izrazil nekemu reporterju, da namerava v vrsti člankov nastopiti za to, da se zavzamejo Zedinjene države za Avstralijo, Novo Zelandijo, Kanado, Škotsko in Wales. Rekel je: »Napravite jih za države kot je Sev. Dakota, potem jim lahko jamčimo za republikansko obliko vlade.« Mc Cormick je izrazil upanje, da bi postali Avstralija in Nova Zelandija ena sama država in Kanada, Škotska in Wales pa separatne države. Reporter je vprašal, če to ne pomeni razdelitev angleškega imperija. Mc Cormick je odgovoril: »O tem naj si belijo drugi glavo, smatram za svojo dolžnost, da poskusim, da ohranim angleški imperij. Sedaj imamo 48 držav, potem jih bomo pa imeli nekaj več.«

Kako močna so bila brodovja v starem veku?

Velika brodovja niso morda pridobitev pomorskega veka odkriteljev ali nove dobe, ampak so bila velikega pomena že v starem veku, kar dokazuje primer Kartage. To nekoč tako znamenito mesto je imelo zgorj na Sredozemskem morju 2000 vojnih in okrog 3000 trgovskih ladij — torej številno, ki ga v našem veku niso dosegli niti mnoge velike sile.

Boji pri Novorosijsku še trajajo

178 sovjetskih letal v štirih dneh uničenih — Krajevni napadi v Tuneziji

Oberkommando der Wehrmacht je dne 20. aprila objavilo:

Južno od Novorosijska še trajajo hudi boji, v katere je zračno orožje znova posseglo z močnimi silami. Na Zahodnokavkaški obali so bojni letalci potopili nek sovražni brzi čoln in poškodovali tri ladje. Od ostale vzhodne fronte javljajo le majhno bojno delovanje.

V času od 16. do 19. aprila je bilo uničenih 178 sovjetskih letal. Od teh so samo finski lovci sestrelili 22. V istem času smo zgubili enajst lastnih letal.

Sovražnikovi krajevni napadi proti višinskim položajem tuneziske zahodne fronte so bili zavrnjeni. Na drugih bojnih odsekih je bilo živahno obojestransko delovanje topništva in izvidniških čet.

V noči na 20. aprila je preko Nizozemske priletel osem sovražnih bombnikov v severozahodno ozemlje Reicha. Štiri letala smo sestrelili, peto letalo so zibili iskalci min nad Rokavskim prelivom.

Führer je obhajal svoj rojstni dan

Führerhauptquartier, 20. aprila. Führer je prebil svoj rojstni dan brez vsake slovesnosti ali sprejema gratulantov. Navzoči člani glavnega stana in pripadniki najož-

V prvič pokazano na sliki

Na odprttem morju prevzamejo nova torpeda. Neka podmornica dopolnjuje zalogu »jegulja« iz plavajočega oporišča. Pri prevzemanju se počasi dvigne in dvigne s tem plavajoči torpedo na drsalnico.

(Wochenschau, PBZ., M.)

Quisling beim Führer

Aussprache im Geiste vollen gegenseitigen Vertrauens und der Übereinstimmung

Aus dem Führerhauptquartier, 20. April. Am 19. April empfing der Führer den norwegischen Ministerpräsidenten Vidkun Quisling in seinem Hauptquartier.

In längerer, durch volles gegenseitiges Vertrauen getragener Aussprache wurden die Fragen des europäischen Schicksalskampfes erörtert. Dabei ergab sich erneut die beiderseitige Übereinstimmung in der Beurteilung der behandelten Fragen. Es kam die unerschütterliche Entschlossenheit zum Ausdruck, zusammenzustehen im Kampf für den Fortbestand der europäischen Kultur, die Freiheit und das Eigenleben der Völker des europäischen Kontinents und die gemeinsamen großgermanischen Ziele. Dieser Kampf soll unter Aufbietung aller Kräfte bis zur völligen Beseitigung der bolschewistisch-plutokratischen Bedrohung zum siegreichen Ende geführt werden.

Auf deutscher Seite nahmen an der Aussprache teil Reichskommissar Terboven mit Hauptabteilungsleiter Neumann, der Reichsminister und Chef der Reichskanzlei Dr. Lammers, der Leiter der Parteikanzlei Reichsleiter Bormann sowie der Reichsführer SS Himmler.

Tschechische Geschenke für den Führer

Prag, 23. April. Zum Geburtstag des Führers übergab Dienstag eine Abordnung der tschechischen Bergarbeiterschaft des Protektorats dem Staatssekretär Frank den Grundlohn einer Sonntagsschicht aller in Böhmen und Mähren beschäftigten Bergleute und eine Grubenlampe mit folgender Widmung: „Dem Führer Adolf Hitler zum 54. Geburtstag von den dankbaren tschechischen Bergarbeitern des Protektorats Böhmen und Mähren.“

Um die Aufteilung des Empire

Stockholm, 23. April. Der Herausgeber der „Chicago Tribune“, Robert McCormick, erklärte einem Reporter, er habe die Absicht, in einer Leitartikelfolge dafür einzutreten, daß die Vereinigten Staaten sich Australiens, Neu-Seelands, Kanadas, Schottlands und Wales' annehmen. Er sagte: „Macht sie zu Staaten wie Nord-Dakota, dann können wir ihnen eine republikanische Regierungsform garantieren.“ McCormick äußerte die Hoffnung, daß Australien und Neu-Seeland ein einziger Staat und Kanada, Schottland und Wales separate Staaten würden. Der Reporter fragte, ob das nicht eine Aufteilung des britischen Empire bedeute. McCormick erwiderte: „Darüber sollen sich andere den Kopf zerbrechen, ich halte es nicht für meine Pflicht, den Versuch zu machen, das britische Empire zu erhalten. Wir haben jetzt 48 Staaten, wir werden dann einige mehr haben.“

Auslandsfeiern am Führergeburtstag

Kopenhagen, 23. April. Der 20. April war in Kopenhagen ein Markstein in der Geschichte des Auslandsdeutschstums in Dänemark. Gemeinsam mit der Wehrmacht feierte die Landesgruppe der Auslandsorganisation der NSDAP den Geburtstag des Führers. Der größte Versammlungsraum Kopenhagens war mit 4500 Personen bis auf den letzten Platz besetzt. Den Mittelpunkt der Großkundgebung bildete eine Rede von Gauleiter Bohle.

An der Kundgebung in Agram nahm auch der kroatische Staatschef Dr. Pavelitsch mit sämtlichen Ministern teil. Weitere Großkundgebungen fanden in Lissabon, Stockholm, Preßburg, Tokio, Yokohama, Java, Bangkok, Peking, Shanghai statt.

Rumäniens Weg / Wesen und Wandlung einer historischen Aufgabe

Von Georg Mergl, Bukarest

Wenn wir unter Europa nicht den in der Schule gelernten geographischen Begriff verstehen, der die Länder zwischen dem Atlantik und dem Ural umfaßt, sondern darin einen geistig-kulturellen Begriff sehen, der eine Geschichte gewordene Einheit von Völkern umfaßt, die heute im schwersten Abwehrkampf um ihre Existenz stehen, so liegt Rumänien an der äußersten Ostgrenze Europas. Aber auch vom südöstlichen Ende dieses Europas liegt es nicht so weit weg, als daß es nicht auch in dieser Richtung hin eine Grenzlage hätte. Diese Grenzlage brachte zwar einerseits dem rumänischen Volk schwere Nächte mit sich, die den binneneuropäischen Völkern in weitgehendem Maße erspart geblieben sind, anderseits aber hat es gerade diese gefährliche Grenzlage mit sich gebracht, daß das Bewußtsein, in den stetigen Kämpfen nicht nur um die eigene Behauptung zu ringen, sondern damit gleichzeitig eine europäische Aufgabe zu erfüllen, stets lebendig geblieben ist.

Kaum war das rumänische Volk aus dem mittelalterlichen Dunkel mit seinen beiden historischen Staatengründungen, den Fürstentümern Walachei und Moldau, in das Licht der Geschichte eingetreten, hatte es auch schon Kämpfe gegen das aus der Südostecke Europas gegen das Herz des Kontinents vorstoßende Osmanenreich zu bestehen. Diese Kämpfe, die sich durch ein halbes Jahrtausend hinzogen, wurden schließlich mit dem völligen Sieg Europas beendet und gehören heute bereits längst der Geschichte an. Sie haben aber das rumänische Volk gestählt und seinen Sinn für die von europafremder Seite drohenden Gefahren ungemein geschärft. Die Macht der osmanischen Sultane schien noch ungebrochen, als sich bereits eine zweite europafremde Gefahr, beginnend mit dem frühen 18. Jahrhundert, abzeichnete, die seither die Schicksalsfrage der Nation geblieben ist: Rußland.

Wenn man zunächst Loch auf Grund ihrer geschickten Propaganda in den Russen die Befreiung vom türkischen Joch wünschte, erkannte

Feindangriffe an der Südfront gescheitert

Angriffsunternehmen an der tunesischen Westfront erreichte die gesteckten Ziele

Aus dem Führerhauptquartier, 22. April. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

An der Ostsüdfront verlief der Tag bei örtlicher Kampftätigkeit im allgemeinen ruhig. Die Sowjets verloren gestern 77 Flugzeuge, davon 20 in Luftkämpfen mit finnischen Jagdern. Zwei deutsche Flugzeuge werden vermisst.

Bei einem erneuten Vorstoß leichter deutscher Seestreitkräfte gegen den sowjetischen Nachschubverkehr entlang der Kaukasusküste wurden drei feindliche Versorgungsfahrzeuge versenkt.

Im Westabschnitt der tunesischen Front erreichte ein eigenes Angriffsunternehmen die gesteckten Ziele. Der Feind erlitt schwere Verluste. Beute- und Gefangenensachen stehen noch nicht fest. An der Südfront scheiterten auch gestern durch stärkstes Artilleriefeuer unterstützte feindliche Angriffe am unerschütterlichen Widerstand deutscher und italienischer Truppen. Eigene Gegenangriffe an verschiedenen Stellen der Front brachten Erfolg.

Die Luftwaffe griff in der Nacht Schiffsliegeplätze in algerischen Häfen erfolgreich an und erzielte bei einem Angriff gegen ein feindliches Geleit schwere Treffer auf einem größeren Frachtschiff.

An der Kanalküste schossen deutsche Jäger ohne eigene Verluste 8 britische Flugzeuge, darunter 6 Bomberflugzeuge, ab.

Ein Verband schwerer deutscher Kampfflugzeuge belegte in der vergangenen Nacht aus geringer Höhe das Hafen- und Stadtgebiet von Aberdeen mit Spreng- und Brandbomben. Bei dem in zwei Wellen vorgetragenen Angriff wurden erhebliche Schäden durch Bombentreffer in den kriegswichtigen Anlagen des bedeutenden Versorgungshafens verursacht. Alle Flugzeuge kehrten zu ihren Einsatzhäfen zurück.

Durch nachträglich gemeldete Abschüsse von Einheiten der deutschen Kriegsmarine erhöhen sich die Verluste des Feindes bei seinem Angriff gegen Stettin und Rostock in der Nacht zum 21. April auf insgesamt 39 Bomberflugzeuge.

Mit Deutschland, Italien und Ostasien

Die erste Rundfunkansprache des neuen japanischen Außenministers Schigemitsu

Tokio, 23. April. Der neue Außenminister Schigemitsu erklärte in einer an die Nation gerichteten Rede über den Rundfunk am Mittwochabend, in der er die engen Bindungen zwischen Japan und seinen Verbündeten Deutschland und Italien unterstrich.

Japan geht dem erfolgreichsten Höhepunkt des Krieges in geschlossener Einigkeit mit seinen Verbündeten Deutschland und Italien und Ostasien entgegen. Schigemitsu erwähnte, daß seine Ernennung zum Außenminister in einem entscheidenden Stadium des Krieges stattfand. Alle kriegsführenden Nationen mobilisierten ihre Kraft für den totalen Krieg. Der Ausgang des augenblicklichen Krieges werde nicht nur über das Schicksal Japans, sondern auch über den Aufstieg oder den Verfall Ostasiens für alle Zeiten bestimmen. Der Minister führte sodann weiter aus, daß, wie groß auch die Schwierigkeiten sein mögen, die sich für die japanische Nation ergeben, das Volk in der Heimatfront, geleitet von der göttlichen Voraussetzung des Tennos, diese Schwierigkeiten mit unerschütterlicher Entschlossenheit überwinden muß.

Wir kämpfen heute für das Existenzrecht der japanischen Nation, von der die Verteidigung

und der Aufbau Groß-Ostasiens abhängen. Wir müssen die lang erwartete Morgenröte in Ostasien herbeiführen, indem wir unser nationales Geschick vollenden, mit anderen Worten, der Fortschritt Ostasiens ist das Geschick, das ein güter Himmel Japan bestimmt hat.

Der Außenminister rief die Bevölkerung Japans, die somit die Pflicht auf sich genommen habe, Führer in Groß-Ostasien zu werden, dazu auf, sich mit den Völkern der verschiedenen Völker Ostasiens eng zu vereinen und alle Anstrengungen darauf zu richten, um das Vertrauen und die Achtung dieser Nationen zu erringen. Schon in China kann dieser neue Geist der japanischen Politik bemerkbar werden. Und wir müssen bei der Aufrichtung der Wohlstandsphäre den verschiedenen Völkern und Ländern Ostasiens als stabilisierende Macht im neuen Asien dienen. Wenn Japan auf der Grundlage derartiger Prinzipien sein Ziel erreichen will, nämlich Gerechtigkeit in der ganzen Welt zu verbreiten, nachdem die Einigkeit erworben wurde, so hege ich nicht den geringsten Zweifel daran, daß der Sieg in diesem Krieg bereits so gut wie gewonnen ist.

Veränderungen im japanischen Kabinett

Tokio, 23. April. Im japanischen Kabinett wurden am Dienstag einige Veränderungen vorgenommen. Das Außenministerium übernimmt Schigemitsu, das Innenministerium Generalleutnant Kisaburo Ando und das Landwirtschaftsministerium Tatsunosuke Yamazaki.

Das Kultusministerium verwaltet Ministerpräsident Tojo. Zum Präsidenten des Informationsbüros der Regierung wurde Eiyama bestimmt. Minister ohne Portefeuille wurde Tadao Oasa, der Führer der inzwischen aufgelösten Minseito-Partei.

Die bemerkenswerteste Persönlichkeit unter den neuen Kabinettsmitgliedern ist zweifellos Außenminister Schigemitsu, der als einer der fähigsten Diplomaten Japans gilt. Schigemitsu, der heute 56 Jahre alt ist, trat bereits 1911 ins Außenamt ein und wurde 1918 Konsul in Warschau. Anschließend hatte er den Posten des Chefs des Vertragsbüros im Außenamt inne und wurde 1927 Botschaftsrat in Berlin. 1929 war er als Generalkonsul in Shanghai und vertrat 1931 als Gesandter sein Land in China. Dort verlor er bei dem sogenannten Shanghai-Zwischenfall durch einen Anschlag ein Bein. 1933 war er Stellvertretender Außenminister, 1936 Botschafter in Moskau, 1938 Botschafter in London und hatte zuletzt den Posten eines Sonderbotschafters in Nanking inne.

Der neue Innenminister Generalleutnant Kisaburo Ando war bisher Stellvertretender Präsident der Bewegung zur Unterstützung des Kaiserthrones.

Der neue Landwirtschaftsminister Tatsunosuke Yamazaki ist Mitglied des Unterhauses und bekleidet diesen Ministerposten bereits früher einmal.

Der neue Präsident des Informationsbüros der Regierung Eiyama war früher Botschafter in Italien, Gesandter in der Schweiz und wurde auch als Sprecher des Außenamtes bekannt.

Der neu ernannte Minister ohne Geschäftsbereich Tadao Oasa ist Mitglied des Unterhauses und war der Führer der bekannten, inzwischen aufgelösten Minseito-Partei.

Neuer finnischer Luftsieg

Helsinki, 23. April. Am Mittwochmorgen stießen finnische Jagdflieger bei der Insel Seiskari auf einen größeren feindlichen Luftverband von 35 Flugzeugen. In dem sich entwickelnden Luftkampf wurden 19 Flugzeuge, an einer anderen Stelle ein weiteres Flugzeug zum Absturz gebracht. In den letzten vier Tagen hat somit die feindliche Luftwaffe an der finnischen Front 46 Flugzeuge verloren.

Lazarettschiff „Fushio Maru“ verschollen

Tokio, 23. April. Das japanische Lazarettschiff „Fushio Maru“, das deutlich nach den internationalen Bestimmungen als solches gekennzeichnet war, ist, wie Domei meldet, verschollen. Nach den letzten Nachrichten war es am 15. April gegen 3.30 Uhr auf der Überfahrt über den Südpazifik dreimal von feindlichen Flugzeugen mit Bomben belegt worden. Fünf Bomben explodierten davon dicht neben dem Schiff.

Aus diesem völkerrechtswidrigen Angriff, der auf einer Linie liegt mit den Angriffen auf die japanischen Lazarettschiffe „Uran Maru“ und „Manila Maru“ ist erneut — so bemerkt Domei — die ganze Unmenschlichkeit des Feindes, der solche Greueln begeht und dem jedes Mittel recht ist, zu erkennen.

sender beschäftigten sich fast ausschließlich mit der Verherrlichung der von Moskau geleisteten Arbeit und des sogenannten Heldentums der bolschewistischen Armee. Man veranstaltete Vorträge und man gründet kommunistische Zellen. In einer Londoner Kirche wurde anlässlich eines Gottesdienstes, dem der bolschewistische Botschafter Malysky teilnahm, die Altardecke sogar mit den Sowjetzeichen bestickt.

Rumäniens Einsatz in diesem Krieg ist tatsächlich umfassend. Er erstreckt sich sowohl auf die Front, an der die rumänische Armee kämpft, als auch auf sehr beträchtliche wirtschaftliche Leistungen; nicht zuletzt liegt dieser Einsatz aber auch auf ideologischem Gebiet. Rumänien weiß, wie erst kürzlich wieder bei der Begegnung zwischen dem Führer und dem Marschall betont wurde, daß es durch seine historische Aufgabe zur Befreiung Europas die Grundlagen schafft für die Sicherstellung der Zukunft der rumänischen Nation.

5000. Luftsieg am Führergeburtstag

Berlin, 23. April. Im Raum südlich Noworossijsk hielten am 20. April die Kämpfe mit unverminderter Härte an. Im Zusammenwirken mit den Verbänden des Heeres führte die Luftwaffe mit Kampf- und Sturzkampfgeschwadern schwere Schläge gegen sowjetische Bereitsstellungen, Infanterie- und Panzerammlungen bei Noworossijsk. Der Versuch der sowjetischen Luftwaffe, unsere Flugzeuge von ihren Zielen abzuwenden, wurde von den begleitenden Jagdfliegern vereitelt und führte zu heftigen Luftkämpfen, in denen auch Schlachtfighter bei der Abwehr angriffender Jäger gute Erfolge hatten. Mit dem Abschluß von 91 sowjetischen Flugzeugen erhöhte sich die Gesamtzahl der feindlichen Verluste an der Ostfront auf 108 bei vier eigenen Verlusten.

Erstmals in der Geschichte des Luftkrieges ist es hierbei dem Jagdgeschwader 52 gelungen, den 5000. Luftsieg zu erringen, den Hauptmann Rall dem Geschwader erfocht. Diese bisher unerreichte Abschussziffer meldete der Kommodore Ritterkreuzträger Major Hrabak am Tage des Führer-Geburtstages. In unermüdlichem Einsatz konnten die Siege fast ausschließlich in knapp zwei Jahren des Ostfeldzuges erreicht werden. Von den 5000 Abschüssen, unter denen sich 550 mehrmotorige Flugzeuge befinden, wurden 171 in Frankreich, am Kanal und über Kreta erzielt. Neun Eichenlaubträger, an der Spitze Major Graf, der die Schwerter mit Brillanten trägt, und 23 Ritterkreuzträger gehören teilweise noch heute zu den ruhmreichen Staffeln, die an allen Brennpunkten gegen die Feinde kämpfen.

man bald, daß es ihnen gar nicht um die Befreiung der christlichen Völker des Balkans, sondern um sehr reale eigensichtige Ziele ging. Man erkannte auch bald, daß eine russische Herrschaft zeitweise gefährlicher war als eine osmanische; hatte sich diese gewissermaßen nur als Decke über das Volk gelegt, unter der noch immer genug Luft blieb, um das Volk als solches am Leben zu erhalten, rührte Rußland an der Existenz des Volkstums selbst und zielte auf dessen Einschmelzung in die ostslawischen Massen ab. Es bedurfte zweier Jahrhunderte hindurch einer klugen Politik, um von dem russischen Koloß nicht aufgesogen zu werden.

Beim Zusammenbruch des zaristischen Russlands atmete man darum in Rumänien erleichtert auf. Gar bald sollte es sich jedoch zeigen, daß die bolschewistische Sowjetunion die expansionistische Linie des zaristischen Russlands unverändert auf der Grundlage des politischen Testaments Peters des Großen weiterführte. Dazu kam, daß die Sowjetunion eine doppelte Gefahr für das Rumänentum bedeutete: Stand man einerseits nach wie vor dem Ausdehnungsdrang des russischen Koloß gegenüber, so war dieser jetzt anderseits gepaart mit den Bolschewisierungsbestrebungen des Kommunismus, der für jede europäische Kulturnation die Auslöschung als solche bedeutet.

Das wußte man von Anbeginn an, hatte man sich doch des Bolschewismus gleich nach zwei Seiten mit der Waffe in der Hand zu erwehren: im Osten gegen die bolschewistischen russischen Soldaten, die dazu noch am Ende des Weltkrieges als ehemalige »Bundesgenossen« im eigenen Lande standen, im Westen gegen die roten Horden Bela Kun's in Ungarn. Gegen diese tödliche Gefahr, die die Sowjetunion an den Grenzen von Rumänien stets darstellte, mußte man angesichts der zahllosen Unterlegenheit Anlehnung an das übrige Europa suchen.

In den Jahren nach dem ersten Weltkrieg schien es zunächst, als ob Rumänien bisch

unter einer Führung, der der gesunde politische Instinkt des Volkes fehlte, einen falschen Weg einschlug. Man suchte die notwendige Anlehnung nicht bei Deutschland, der rumänisch nächsten großen Nation, die immer in allen ihren Exponenten, die mit Rumänien zu tun hatten, bemüht war, dieses Volk als Bestandteil der geistigen Einheit Europas zu fördern, man suchte die notwendige Anlehnung vielmehr bei den plutokratischen Westmächten. Denen aber war an einer geistig-kulturellen Einheit Europas nichts gelegen. Sie sahen in Rumänien wie in so vielen anderen Ländern nur ein Kolonialgebiet, das es zur eigenen Reicherhaltung rücksichtslos auszusagen und zur Festigung der eigenen Macht als politische Schachfigur zu nutzen galt.

Die Ergebnisse der letzten Vergangenheit haben den Rumänen die Augen geöffnet; nachdem England die Rumänen zunächst durch eine verlockende Garantie geködert hatte, ließ es sie im entscheidenden Augenblick, als die Sowjets das Land überfielen und zwei Provinzen raubten, fallen, ohne einen Finger zu rühren. Mehr noch: die plutokratischen Mächte verbündeten sich auf Leben und Tod mit dem Bolschewismus, diesem Todfeind aller europäischen Nationen und der größten Gefahr für die rumänische Nation.

Die Rumänen, dieses kraftvolle, geistig nicht angekränkelte Bauernvolk, hatten daraus die Folgerung gezogen: mit Marschall Antonescu, dieser besten Verkörperung des rumänischen Bauern-Soldaten, wie er seit Jahrhunderten an der Ostgrenze Wacht hielt, haben sie sich wieder eine volksverbundene eigenständige Führung geschaffen. Unter dieser Führung stand die rumänische Nation vom ersten Tage an der Seite Deutschlands in dem Kampf gegen die Sowjets. Die Nation weiß aber auch, daß dieser Krieg unteilbar ist und auch gegen die englisch-amerikanische Plutokratie bis zum Endtag ausgefochten werden muß. Rumänien wird sich, wie erst jetzt wieder gelegentlich des Besuches des Marschalls Antonescu beim Führer betont worden ist, auch in diesem Kampf unter Einsatz aller seiner Kräfte bis zum kompromißlosen Endtag beteiligen.

"Riemen" und "Leichen" / Über die Geheimnisse der Buchdruckersprache

Fachausdrücke gibt es in jedem Beruf. Sie ermöglichen es erst den Angehörigen einer wissenschaftlichen Disziplin, einer Handelsbranche eines Gewerbes oder Handwerks, sich mit einem Worte und doch genau zu verständigen.

Der »Druckfehler«

Als Gutenberg die Buchdruckerkunst erfunden hatte, vervielfältigte er mit seinen Gehilfen durchweg lateinische Texte. Um eine Bibel oder die Bücher eines der Humanisten setzen zu können, mußte der Buchdrucker also mit dem Lateinischen vollkommen vertraut sein. Dadurch wurden in den ältesten Druckereien lateinische Ausdrücke heimisch und sie sind bis heute im Buchdruck heimisch geblieben. Wenn z. B. in einer Buch- oder Zeitungsdrukerei neben den laufenden Arbeiten auch Verlobungsanzeigen, Karten oder Kataloge gedruckt werden, nennt der Drucker das »Akzidenzien«, weil das lateinische Wort »accidentia« Zufälliges bedeutet. — Die »Antiquae« hat mit den Antiquitäten nur das gemein, daß man sie als »Altschriften« bezeichnete; man suchte nämlich die Schriftzeichen der alten Römer im Druck nachzuahmen und nannte diese Typenformen dann »Antiquae«. — Auch die »Presse« geht auf ein lateinisches Wort zurück.

Bildhafte Fachsprache

Doch die Bezeichnungen »Cicerone«, »Korpuse«, »Dudeez«, »Kolumnen«, das »deleature«, am Rand eines Korrekturbogens, die »Matrone« und »Matrizen« machen längst nicht die Buchdruckersprache aus! Nein! Da beklagt sich ein »Typenfänger« oder »Zellenspinner« bitter, daß sein Setzkasten vollständig »verfischt« ist. Oder der Faktor zeigt auf ein paar »Fähnchen«: Na, hier wimmelt es mal wieder von Leichen, Hochzeiten, Fliegenköpfen und Hurenkindern! Der Neuling in der Druckerei muß sich erst zurechtfinden, bis er merkt, daß ein Typenfänger nichts anderes als ein Handsetzer ist, und daß es in seinem verfischten Setzkasten keine Karpfen oder Hechte gibt, sondern nur Buchstaben anderer Schriftarten und -größen, als hinein gehören. Da herrscht also mal Unordnung. Der Satz ist »verquirt«, weil offenbar beim »Ausschlachten« von altem Satzgut nicht aufgepaßt und ein Teil der Typen falsch »abgelegt« wurde. Dann bekommt natürlich der Setzer beim neuen Satz lauter falsche Typen auf sein »Schiff«, d. h. auf die Zinktafel mit dem auf drei Seiten erhöhten Rand, auf die Typen aneinandergerieben werden.

Die »Leichene«, die der Korrektor angezeichnet hat, sind ausgelassene Worte oder Satzteile. Von »Hochzeiten« spricht er dagegen, wenn Worte doppelt gesetzt wurden, Welcher Late aber sollte auf den Gedanken kommen, daß ein »Fliegenkopf« ein auf den Kopf gestellter Buchstabe ist? Eher werden wir uns unter einer »Negerzeitung« einen Druckbogen vorstellen, den die »Bogenvize«, also die Anlegerin, in Gedanken durch die Farbwälzen gejagt hat, so daß er auf beiden Seiten vollkommen schwarz geworden ist. Aber eine Ausgangsseite, die beim »Umbruch«, also beim Verteilen des Satzes auf die Seiten, an den Anfang einer Satzseite geraten ist, scheint uns als »Hurenkind« etwas sehr streng gekennzeichnet. Nun, der Drucker liebt die drastischen Ausdrücke! Hat er eine einfache Druckarbeit, die ihn wenig interessiert, so spricht er schnell von einem »Dreck« oder auch von »Schmorkohle«. Eine Typenart, bei der an den gotischen Buchstaben immer kleine Häkchen hängen, bezeichnet er bildhaft als »Rotznasengotisch«. Will der Maschinemeister die Satzspiegel der einzelnen Seiten aufeinander abstimmen und ausrichten, dann kommt es ihm

manchmal auf einen »Lausedarm«, d. h. auf eine kleine Abweichung, nicht an.

In den Sack hauen

Vielfach sind die Ausdrücke aus alten Gebräuchen entstanden, die heute nicht mehr existieren. Wenn der Buchdrucker z. B. seinem Principal gekündigt hat, sagt er noch heute »Ich habe in den Sack!« Denken wir an den Schnapsack des »farent Puchtrükke«, so können wir uns ganz gut vorstellen, wie er seine sieben Sachen in den Sack gehauen, also zusammengepackt hat. Aber in der älteren Zeit

war es auch üblich, daß der Principal, der einem Gehilfen kündigten wollte, dies 14 Tage vor Beginn der Ostermesse tat. Diesen Tag nannte man den »Sacktag«, weil der Chef dem entlassenen Gehilfen gleichsam den »Bettelsack« gab und ihn nötigte, sich auf der Walze von Ort zu Ort nach einer neuen »Kondition« durchzufragen.

Es ist ein Zeichen für die starke Berufstreue, die gerade unter den Buchdruckern herrscht, daß die an den alten Gebräuchen und dieser alten Sprache so streng festgehalten haben. Bei der 500-Jahr-Feier der Buchdruckerkunst soll daher auch die Zunftsprache der Buchdrucker nicht vergessen sein.

Dr. J. Rudolf

Ostern, das „bewegliche Fest“ / 1943 fällt es auf den spätesten Termin

Daten bis 22.000 ausgerechnet

Weil der Termin des Osterfestes von Jahr zu Jahr innerhalb der beträchtlichen Zeitspanne von 35 Tagen schwankt, hat man ihm vor etwa 400 Jahren die Bezeichnung »Schukkelfest« gegeben. Die Beweglichkeit des Osterfestes, gegen die im Laufe der Zeit mancherlei eingewendet worden ist, geht auf einen Beschuß des Konzils von Nizäa im Jahre 325 n. d. Z. zurück, Ostern am ersten Sonntag nach dem in den Frühling fallenden Vollmond zu feiern; als Tag des Frühlingsanfangs wurde der 21. März genommen.

Fällt nun der Frühlingsvollmond auf den frühesten Termin, den 21. März, und ist dieser Tag zufällig ein Samstag, so ist tags darauf Ostersonntag. Somit ist der 22. März der frühesten überhaupt möglichen Termin. Fällt der Vollmond aber auf den 20. März, mithin einen Tag vor dem Frühlingsanfang, so ist der erste in den Frühling fallende Vollmond erst 29 Tage später zu erwarten, solange dauert ein Mondumlauf, nämlich am 18. April. Ist nun dieser ein Sonntag, fällt Ostern auf den kommenden Sonntag, den 25. April; das ist mithin, wie es in diesem Jahre der Fall ist, der späteste Ostertermin, der überhaupt möglich ist.

... und er legt sie doch! /

Obwohl niemand ernstlich an dieses Märchen glaubt, so ist es um so interessanter zu hören, daß in der Naturaliensammlung von Ansbach »Hasenars« und ein dazugehöriges Protokoll bewahrt werden, aus welch letzterem unzweifelhaft die Tatsache hervorgeht, daß jene Eier wirklich ein Hase gelegt haben soll.

»Protokoll. Actum Onolzbach vor dem herrschaftl. Jäger Haub auf den 28. July 1758. Nachdem von dem herrschaftlichen Wildmeister Bolt zu Sulz die Anzeige beschehen, daß bei dem Förster Fuhrmann zu Sönhofen ein Haub, den er als jung aufgezogen, etliche Eyer gelegt haben soll, und solche Sacha, weil es als eine sehr seltene Begebenheit und große Rarität Serenissimo unterhänigst vorgetragen worden; als haben Höchstgedächtnisselben gnädigst befohlen, ersagten Förster den Befehl zuzufertigen, daß er sogleich nach dassen Empfang den Haasen nebst den Eyer wohlverwahrt anhören bringen und sich darüber ad Protokoll nehmen lassen solle, damit solche Eyer nebst den Haasen, der sie gelegt, in der Kunstkammer zur Rarität aufbewahrt und diese seine Aussage als ein glaubwürdiges Attestat belegt werden könne. Solchemnach findet sich gedachter Förster zu Sönhofen, Nahmens Joh. Friedr. Fuhrmann, 62 Jahre alt, geziemend ein und sagt auf Befragen bey dem Jagdsecretariat pflichtmäßig aus: Er habe den Haasen, als er anno 1755 mit seiner Frau, welche von Langenthalheim gebürtig an Bartholomii auf dasige Kirchweih

gegangen, unterwegs an eyner Eichen auf einer pfälzischen Wildfuhr in der s. g. Haart gefangen und mit nach Haus getragen. Dieser Haub, den er mit Saamen und Getreyd aufgezogen, seye so groß als eine andre Häuslin der Wildnäur worden, und habe das frue Jahr darauf im Monat Martz in einer alt hölzernen Truhnen, worin er beständig gesperrt gewesen, ein Ey, sowie ein kleines Hühner-Ey gelegt. Anno 1757 auch im Monat Martz habe solcher das 2. und im Monat April das 3., dann anno 1758 in obiger Zeit in etlichen Wochen nach einander das 4. und 5. Ey gelegt, welch 4 letztere ganz rund geformt gewesen. Von diesen 5 Eyerne habe eines Herr Reichs-Erbmarschall Graf von Pappenheim geöffnet, worinnen nicht als weißes Wasser gewesen, und eines habe Herr Forstrmeister von Drechsel zu Wendelstein bekommen, die übrigen 3 aber habe Er nebst der Häuslin, die sie gelegt, nach Triesdorf geliefert. Endet hiemit seine Aussage unter dem Zusatz, daß er solche im Fall Verlangens eylich erhärten könnte und wurde nachdem er dieses Protokoll zu mehrere dessen Bekräftigung eigenhändig unterschrieben und dimittirt. ut supra. Franz Gg. Schilling — Joh. Friedr. Billing — Joh. Friedr. Fuhrmann.

Wer aber trotz alldem diese Wundermär noch immer nicht glauben will, der mache sich also auf und wandle nach Ansbach ins Naturalien-Kabinett. Dort wird er sehen, lesen und staunen...

... fuhr Uffz. Breit fort. »Sogar die Mutter war noch eine recht fesche Frau. Schade, daß sie einen ziemlich heftigen Bartwuchs hatte und dadurch ausgesprochen männlich wirkte. Der mütterliche Bart störte mich nicht weiter, zumal mich ja die Töchter interessierten. Und was für Chancen ich hatte, Freunde! Casanova um Mitternacht war dagegen ein armer Teufel. Das Füllen Erika mir gegenüber drückte die kräftigen Mädchenbeine gegen meine Stiefelschläife, Erika's Nixenaugen versprachen Märchen und Mutz neben mir schmiegte sich eng an mich, als ich den Arm so zufällig um Ihre Stuhlecke legte. Die drei Grazien aus Graz waren verliebt wie ich. In welche bloß?

Ein verwickelter Fall von Otto Violan

Mühlen Kühlung am Fluß suchen, während du in den Kneipen lungenst."

„Mein Weib nimmt von Fremden Schmuck zum Geschenk!“ brauste der Früchtehändler auf. „Hier, diesen Ring hab' ich bei ihr gefunden!“

„Du Narr!“ entgegnete der Kadi. „Diesen Ring habe ich selbst ihr geschenkt, als sie meiner Frau in Kindesäugen hilfreich bestand. Sind das alle Beweise für ihre Schuld?“

„Ich habe sonst keine . . .“ Der Früchtehändler senkte beachtlich den Kopf. „Denn, daß sie im Schlaf den Namen eines anderen vor sich hinflüstert, wirst du ja nicht als Beweis gelten lassen!“

„Was für einen Namen?“ bengte sich der Kadi interessiert vor.

„Sie spricht im Traum von Ben Jusuf, den ich nicht kenne!“

„Dein Weib ist schuldig!“ polterte Ben Nuphr mit krebsrotem Gesicht. „Ich will ihr die gerechte Strafe für ihr schändliches Vergehen auferlegen. Ruf sie herein!“

Der Früchtehändler holte Nami aus dem Vorraum und zog sich auf einen Wink des Kadi zurück.

„Du Tochter einer rüdigen Hündin, die Katze über dich!“ schrie der Kadi das Weib an, als sie allein sinander gegenüberstanden, „seit wann besiegt du mich mit Ben Jusuf?“

Unser SCHATZKÄSTLEIN

Frühling! Frühling!

Kleine lyrische Lese

Vom Eise betreit sind Strom und Bäche,
Durch des Frühlings holden, belebenden Blick,
Im Tale grünet Hoffnungsglück;
Der alte Winter in seiner Schwäche
Zog sich in rauhe Berge zurück.
Von dorther sendet er, fließend, nur
Ohnmächtige Schauer körnigen Eises
In Streifen über die grünende Flur;
Aber die Sonne duldet kein Weißes;
Überall regt sich Bildung und Streben,
Alles will sie mit Farben beleben;
Doch an Blumen fehlt's im Revier,
Sie nimmt geputzte Menschen dafür.
Kehre dich um, von diesen Höhen
Nach der Stadt zurückzusehen,
Aus dem hohen, finstern Tor
Dringt ein buntes Gewimmel hervor.
Jeder sonnt sich heute so gern;
Sie feiern die Auferstehung des Herre.
Denn sie sind selber auferstanden;
Aus niedriger Häuser dumpfen Gemächern,
Aus Handwerks- und Gewerbesbuden,
Aus dem Druck von Giebeln und Dächern,
Aus der Straßen quetschender Enge,
Aus der Kirchen ehrenwürdiger Nacht
Sind sie alle ans Licht gebracht.
Sieh nur, steh wie behend sich die Menge
Durch die Gärten und Felder zerschlägt,
Wie der Fluß in Breit' und Läng'
So manchen lustigen Nachen bewegt;
Und bis zum Sinken überladen.
Entfernt sich dieser letzte Kahn.
Selbst von des Berges fernen Pfaden
Blinken uns farbige Kleider an.
Ich höre schon des Dorfs Getümml;
Hier ist des Volkes wahrer Himmel.
Zufrieden jauchzt groß und klein:
Hier bin ich Mensch, hier darf ich's sein!
Goethe, Faust

Durch die frühe Dämmerung
Geh ich gans in Träumen hin,
Und ich weiß es nicht warum
Ich so still und selig bin,
Daß mein Herz ganz hold und leicht
Wie ein Veilchenstrauß sich trägt —
Plötzlich überkommt es mich:
Horch, die erste Amsel schlägt...

Ina Seidel

Heute will ich fröhlich, fröhlich sein,
keine Weis und keine Sitte hören,
will mich wälzen und für Freude schrein,
und der König soll mir das nicht wehren.
Denn er kommt mit seiner Freuden Schar
heute aus der Morgenröte Hallen,
einen Blumenkranz um Brust und Haar,
und auf seiner Schulter Nachtigallen;
und sein Antlitz ist ihm rot und weiß,
und er trüft von Tau und Duft und Segen —
Hal mein Thyrus sei ein Knospenreis,
und so tauml ich meinem Freund entgegen.

Matthias Claudius

Seht die Bank! Noch ist sie ganz allein,
Nur die Sonne, frühlingsmilde, zitternde,
Durch das Astwerk einer Weide gitternde
Wärmt den Stein.

Eine Bank am Fluß ist wunderbar:
Viele sind auf ihr gesessen,
Hold beglückt, besiegelt, kußvergessen.
Jeden Frühling, jedes Sommerjahr.

Einmal war es ich,
Weide sich im Windhauch bauschte,
Blumen dufteten und Wasser rauschte,
Mädchen sprach: „Ich liebe dich!“

Anton Schnack

Der Kuß im Dunkeln / Eine heitere Geschichte von Ralph Urban

Uffz. Breit hatte sich vom Urlaub zurückgemeldet. Am Abend trank man aus diesem Anlaß ein Glas Wein.

„Nun, was erlebt?“ fragte ihn einer der Korpäle. — „Erlebt?“ meinte Breit schmunzelnd. „Allerdings. Es war eine ziemlich tolle Angelegenheit mit den drei Schwestern.“

„Was, drei gleich?“ rief der Kamerad Meier.

Die anderen rückten näher und stellten die Ohren auf, während der Unteroffizier zu erzählen anfing: „Anlässlich meines Urlaubs war auch ein Besuch bei einer Tante vorgesehen, die in der Steiermark ein kleines Landhaus bevölkert. So fuhr ich eines Tages los. Als ich am Abend in der Bahnstation ankam, mußte ich erfahren, daß es keinen Anschluß mehr gab, und der nächste Autobus erst am nächsten Morgen ging. Daher setzte ich mich Richtung Ortschaft in Bewegung, wo es einen gemütlichen Gasthof gab, in dem ich nächtigen wollte. Als ich die freundliche Wirtstube betrat, sah ich nur am Tisch in der Ecke noch Leute sitzen, und zwar fünf weibliche Wesen, „Hallo“, rief mir gleich eine energische Stimme entgegen, „endlich ein Mannsbild!“ Diese Stimme war Eigentum der Wirtin. „Jü Mama, es ist sogar ein Soldate, erklang es hierauf wie Glockengeläut. „Wetten, daß er sich nicht hertraut?“ Zack-zack und schon saß ich mitten drin in der fröhlichen Runde wie der Hahn im Korb. Da wir die stattliche Wirtin vom „Schwan“ da ihre stattliche Schwester, die Witwe Pichler, und da waren deren drei Töchter, die Mutz, die Gretl und die Erika. Und am Tisch stand eine Torte von einem Meter Durchmesser und der alte Wein rauchte aus dem Hals der Flasche, wenn man eine entkernte. Die Schwesterwirtin feierte nämlich ihren vierzigsten Geburtstag und deshalb war auch ihre Schwester mit Töchtern aus Graz gekommen. Und was für Töchter! Jungel Jungel! Der Fratz Erika mit sechzehn Lenzen, blond mit vorlauten blauen Augen, heikelisch und hochbeinig wie ein junges Pferd.

„Sie ist halbe Nächte aus dem Hause Kadil ist das auch kein Beweis?“

„Nami liebt die Natur. Sie wird nach dem Tag

... und nach dem Abend in den Wald gehen und dort die schönen Naturphänomene beobachten.“

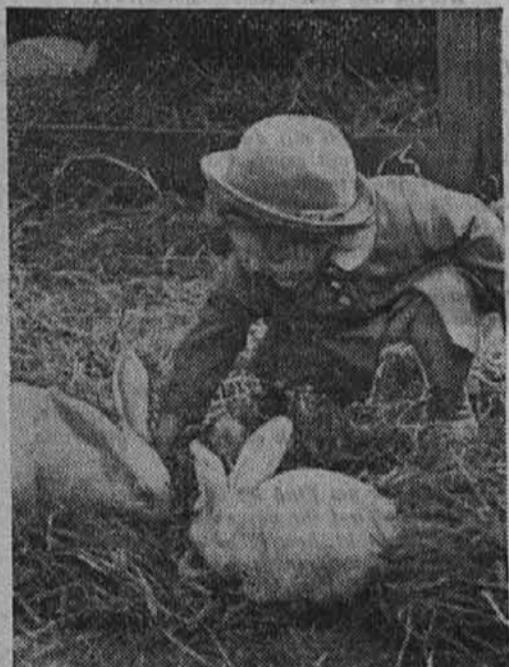
„Sie ist eine wundervolle Person, das ist sie.“

„Till“ tovariš stotnije / Povest o pridnem psu

Če je zjutraj odkorakala pohodna stotnija, je že čakal Till, pes stotnije, pred vratmi, pozdravil s prijaznim mahanjem repa vojake in je nato poleg njih tekal, ko so pojoč korakali. V H. so bili še drugi oddelki čet, pa se za nje Till še skoro zmenil ni. Zvest je bil svoji pohodni stotniji. To je bilo naravnost čudno, ker se je stanje pohodne stotnije, kot je to pač v naravi stvari, stalno menjalo. Till je točno opazil to spremembo. Nasprotno. Kakor hitro se je pojavit nov mož v vrstah, ga je pes temeljito ovohal, da mu ne daje nič več in nič manj pažnje, kot vsakemu drugemu vojaku. Till je sicer dajal prednost stotniji, ne pa posameznikom stotnije. Z vsemi je postopal enako. Sledil je vsakemu in nobenemu, pustil se je od vseh krmiti in gladiti.

Ni se moglo reči, čegav je Till. Kako pa je sploh prišel k pohodni stotniji? Kaj točnega o tem ni nikče vedel. Po enih govoricah sta ga našla dva vojaka kot mladega ščeneta v cestnem jarku in tako dolgo zanj skrbela, dokler nista prišla k edinici, ki je odšla na fronto. — Kot rečeno: romantična zgodovina je bila nepotrjena, toda nekoliko je bila dozdevna radi očividne pozornosti, katero je posvečal pes vsakemu došlemu. Vzbuđila je videz, kot da Till čaka nekoga, ki naj bi ga dobil pri pohodni stotniji.

Dnevno so se vrstile premestitve. Zato smo komaj opazili tovariša, ki je prišel iz okrevalnega oddelka. Umevno je, da ga je pozdravil tudi Till. In kako je priskočil k njemu! Ni dolgo vohal. Samo da ga je videl in že ga je obljajal ves vesel — vse to se je zgodilo naenkrat.

Prijateljstvo z zajčkom

Führerjeva slika po vsem svetu

Tuji narodi gledajo na Adolfa Hitlerja

Vprvič se je zgodilo, da ima dežela sliko državnega poglavarja na svojih plamenskih znakih, ko je izdala pred dve ma letoma Italija znamke s sliko Dučea in Führerja.

»Il Führer« je postal vsakemu priprostemu človeku v Italiji pojem. Njegovo življenje in delo sta splošno dobro italijanskega naroda. »Mein Kampf« je doživel v Italiji že 13 naklad. To poročilo našega rimskega dopisnika dopoljuje telefonsko poročilo našega poročevalca v Tokiu, da je danes Führer eden izmed najpopularnejših nejaponskih državnikov. Tuju na Japonskem pade v oči, kako zelo je razširjen »Mein Kampf« med vsem narodom. Zaupanje v neomajno bojno moč nemškega naroda se ne nazadnje opira na zaupanje v svojega Führerja.

Tudi iz ostalih držav pakta treh velesnam poročajo naši dopisniki o vtišu, ki ga napravlja Adolf Hitler na tuje narode. V najboljnejsih kočah romunskega kmeta, v Moldaviji, že lahko več let vidimo sliko Führerja. Ni dragocena slika, noben lep okvir, pogosto samo izrezek iz časopisa. V pojasnilo pravijo priprosti ljudje: »Samota mož nas lahko reši pred boljševizmom.«

Ravnatako si je Ogor svest nadkriljujočega pomena Adolfa Hitlerja za novo Evropo. Najkrajšo pot do ogrskega srca dobe dela Führerja kot vojskovodje. Na Slovaškem je glavno mesto države od nedelje zjutraj skozi štiri dni v znamenju

Ko je novi tovariš zagledal psa, je obstal kot pričaran, da se je korakajoči vod pretrgal na dvoje in zgubil korak. Feldwebel se je obrnil, toda zaklel ni, s čimer je ponavadi kaznoval tako motenje vojaškega reda.

Pes je dvakrat skočil na novega, potem pa je z očmi iskal naokrog. Vojak je razumel vprašajoči pogled psa. Nagril se je na Tillu, je pogladil dolgo svetlorjavno dlako in rekel z omahujočim glasom: Ne, Till, Hansl ne pride več.«

Zopet se je zavedel vojak in je stopal v istem koraku.

Kot vedno skače Till poleg stotnije. Pustil je uhlje povešene in je vlekel rep po cestnem prahu.

Proti običaju in navadi to jutro med korakanjem niso peli.

Hermann Mailler

Poslednjih 15.000 Ainov

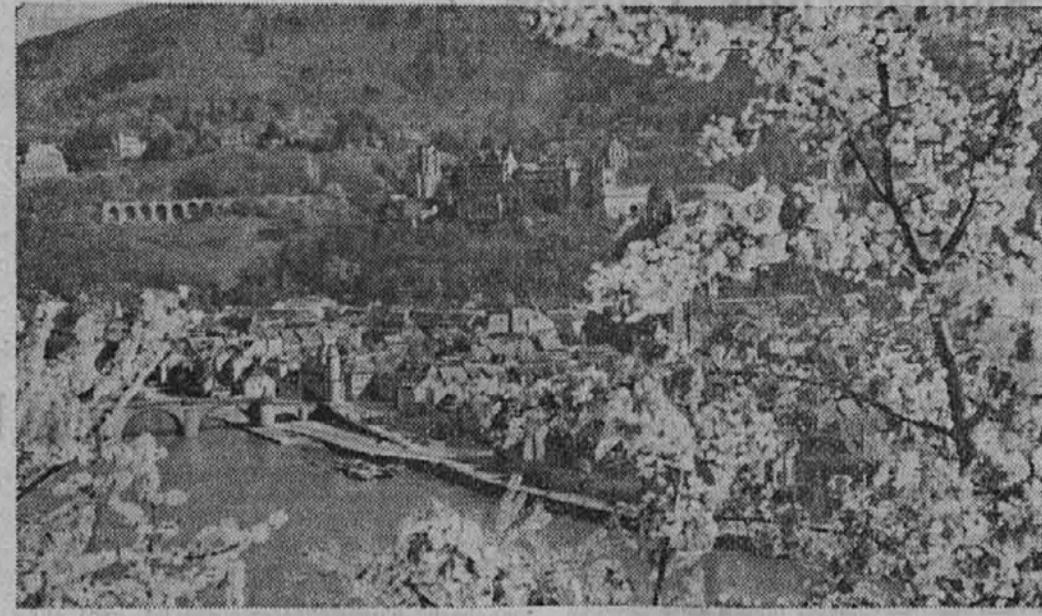
Umiračoče praljstvo Vzhodne Azije — Japonska odkrila otok Hokkaido

Vseučilišče Sapporo na japonskem otoku Hokkaidov je pred kratkim izdalo prvi slovar jezika Ainov, da se ohrani poznejšim rodovom besedini zaklad umiračočega vzhodnoazijskega praljstva, česar kulturna je izredno zanimiva. Ljudstvo Ainov, ime pomeni »človek«, šteje danes samo še 15000 duš. Dobimo jih samo še na otoku Hokkaido, najsevernejšem otoku japonskega cesarstva. »Tondenhei«, nekaki predniki moderne delovne službe so proti koncu prejšnjega stoletja po nalogu japonske vlade otok Hokkaido, ki se je prej imenoval Jezo, kolonizirali in usposobili za obdelovanje. Podvig japonskega naroda do nadvlade nad azijsko celino ej prinsel s seboj ta razvoj, slavno poglavje v zgodovini Japonske.

Na ta način so nastala na otoku Hokkaido prva delovna taborišča japonskih kmetov in rokodelcev, ki so tvorili središče kolonizacijskega dela. Gradile so se ceste in železnice, veliki deli otoške divinje so bili iztrebljeni in usposobljeni za obdelovanje, vedno več naseljencev je prišlo semkaj radi pospeševanja japonske vlade in danes živi na otoku Hohhaido skoro 3 milijone ljudi. Glavno mesto Sapporo ima celo vseučilišče.

Pri odkrivanju otoka Hokkaido so natele na ljudstvo Ainov, ki je bilo rešeno pred popolnim izmrtjem radi zaščitnih ukrepov Japoncev. Aini so majhne rasti in rdečerepke. V vsakem gnezdu je pet mladičev. Vsak mladič potrebuje dnevno povprečno 50 gosenic. Krmljenje mladičev traja okoli 30 dni, kar zmesi 7500 gosenic. Vsaka gosenica požre dnevno toliko listja in cvetja, kot sama tehta. Če vsaka gosenica dnevno požre samo en cvet, požre 7500 gosenic v 30 dneh 225.000 cvetov. Denimo, da bi vsak 100. cvet obrodil, bi imeli radi gosenic, ki jih ena sama družina škorca v 30 dneh požre, 2200 jabolk in hruški manj.

Iz tega kratkega računa je razvidno kako dragoceno je gnezdo v naravi in kako zelo nujno je, da varujemo sedaj spomladini in poleti ptičjo zalego. S tem se obvarujejo neizmerne škode.

Narava si je odelale popomladansko obliko.

(Rupp. PBZ., M.)

30 svetu

Svedski antropolog profesor Sten Wahlund je preiskal razvoj telesne mere med novincami svoje države izza 1870. leta in ugotovil, da je tokom preteklih 70 let povprečna velikost Svedov narastla od 1,68 na 1,75 m. Odkritja grobišč iz dobe okrog leta 1000, pa dano spoznati, da so svedski Vikingi merili le 1,67 do 1,68 m, v tem ko je bil človek v kamni dobi 1,64 do 1,65 m velik. Med letom 1000, in pričetkom statističnih polzvedb 1870. leta je prebivalstvo države menda nazadovalo glede rasti. Od tega časa naprej pa opazujejo zopet izredno močan porast velikosti do najnovejše dobe.

Mača vas »Glorianes« v Pirnejih bo, kakor se kaže, napolnila novo stran v premenljivi knjigi zgodovine zlatokopov. Prav za prav je to storila že v srednjem veku. Takrat so menih Izpirali zlato za svete, cerkvi namenjene posode iz peska male pirnejske reke Boules. Stoletja in stoletja se je zlato s peskom izpiralo v morje, dokler se ni zdraj Francija, ki so ji ugrabili njen zlati zaklad, povrnila na zlato v pesku rečice Boules. Trebilci in žerjavci so na potu v zasjanjano pirnejsko dolino; že so tudi dovršili eno cesto, kajti inženirji so ugotovili, da vsebuje gora, ki jo oplakuje Boules, zelo zlatosten kremenjak, ki opravičuje industrijsko pridobivanje zlata.

Deček, ki je prebil pri sorodnikih nekaj tednov in bl na se zopet peljal domov, se je odpravil peš na pot, namesto, kot bi moral, uporabit viak. Potem ko je tri dni romal in ponoti spal na prostem, ga je našel nek kmet vega izčrpelanega in oddal v bližnjo bolnišnico. Tu so ugotovili, da je otrok radi izčrapnosti oslepel in onemel. Po nekaj tednih dobre nege sta se pojavila zopet sluh in vid in mladenč je odšel zdrav, kot je bil prej, k svojim staršem domov.

Visoko pojmovanje požrtvovalnosti se vedno zrcali v darovih fronte za vojno zimske pomoci. Tako so darovali pripadniki neke pred Leningradom zaposlene poročevalne stotnje znatni znesek skoraj 14.000 RM. Tej vsoti ustreza povprečni znesek RM 120. — tako da je vsak posamezni pripadnik te stotnje dal vojni zimski pomoči na razpolago svojo frontno doklado za 120 dni.

Silen vihar je na neki kmečki hiši v Boffenu pri Holzmindnu prevrnil dimnik, ki je prebil streho in padel v spalnico, v kateri pa se na srečo ni nikče nahajal.

peni, da dobí o tem mož pravo sliko. Nove naloge, ki se podajo iz ustvaritve nove portugalske države, silijo odgovornosti se zavedajočega Portugalcu, da pozorno zaslujuje delo in besede Führerja.

Iz severa poroča naš kopenhaški dopisnik, da razumejo delo in osebnost Führerja že v širokih krogih. Na Švedskem je obstajalo preko vseh mišljenskih sporov že pred letom 1933. veliko zanimanje za razvoj v Nemčiji in osebnost Adolfa Hitlerja. Leta 1934. je izšel »Mein Kampf« v dveh jezikih, v švedskem jeziku leta 1941. je izšla nova izdaja. V zadnjih desetih letih je izšla cela množica knjig in brošur o Adolfu Hitlerju.

Na Norveškem je »Mein Kampf« izšel še leta 1941. Še od zasedbe države si je ustvaril norveški narod resne vtise o Führerju Reicha in danes vidimo v številnih prodajalnah države njegovo sliko.

Tudi v drugih državah, proti katerim se je Nemčija morala še bojevati, predno so se mogle pridobiti za novi red, je pomenila zasedba po nemških četah vrez v ustvarjanje sodbe o Adolfu Hitlerju. Iz Pariza piše naš dopisnik, da je bilo še po dogodkih poletja 1940. v Franciji mogoče, da prikaže Führerja francoski javnosti v objektivni in dostojni obliki. Sedaj je »Mein Kampf« v vzorni predstavi in velikanski nakladi razširjen.

Na Nizozemskem je bilo že pred leti veliko povpraševanje po knjigi Führerja in nizozemske prestave so bile vedno hitro razprodane. Po vkorakanju nemških čet je izšla brošura pod naslovom: »Hočeš li vedeti resnico?«, ki je imela uspeh, ki ni

ma primere. V Belgiji sloni spoštovanje pred Führerjem večji del na tem, da je zagrabil gospodarske in socialne probleme, s katerimi se že dolgo boriti Belgija. Flamske izdaje »Mein Kampf« je bilo prodane nad 100.000 izvodov. — kar je pri samo 4,5 milijonih Flamcev omembe vredno število.

Prvi „ognjeni stroj“

Na vzdobju porfirnih gora med Saalo in Fuhno leži blizu Halleja mestece Löbejün, ki ima enega izmed najzanimivejših spomenikov Nemčije.

Na kot mož visokem kamenitem podstavku se dviga s širimi železimi obroci obdani tri metre visoki parni valjar, in dve spominski plošči opozarjata na to, da gre pri tem kotlu za zadnji ostanek prvega parnega stroja, ki je bil zgrajen in z nemškim materialom napravljen v Nemčiji.

Bilo je leta 1785., ko je dal nalog Friedrich Veliki, ki je s tem hotel dati vzgona nemškemu izumiteljskemu duhu, da se skonstruirajo sličen »ognjeni stroj«, kot jih je v Angliji na tucate stalo v rudnikih in služilo za odvajanje vode iz jam. Bergbau-assessor Bückling iz Rothenburga se je zavzel za to zadevo in je izgotovil v kratkem času tri leta zvesto služil v kralja Friedricha jašku pri Hettstadt, dokler ga niso uporabili pri jaških »dobri nade« pri Löbejünu, kjer je neprestano deloval od leta 1795. do 1848.

Samo ob sebi umevno ni vzbudil prvi »ognjeni stroj« v Nemčiji malo zanimanja. V obratih so bili navezani na vodna kolekti ali pa so vpregli konje v oje vitla,

Im Brennpunkt des Tages

V žarišču dneva

Die neuen Lebensmittelkarten

Nove živilske nakaznice

In diesen Tagen werden die Lebensmittelkarten für die 49. Zutellungsperiode vom 3. bis 30. Mai verteilt. Die Rationen bleiben im wesentlichen unverändert. In der Fettverteilung tritt dadurch eine Änderung ein, daß die über vierzehn Jahre alten Versorgungsberechtigten an Stelle von 125 Gramm Schlachtfett die gleiche Menge Butter erhalten. Der Normalverbraucher erhält also wieder 500 Gramm Butter, außerdem 200 Gramm Margarine und 100 Gramm Speiseöl. Die Gesamtverteilung bleibt für alle Verbrauchergruppen unverändert. Die Inhaber der Reichsfettkarten und die in Gemeinschaftsverpflegung befindlichen erhalten eine Sonderzuteilung von 125 Gramm Käse. Sie ist in die Bestellscheinregelung einzbezogen. Reisflocken werden auf die Stabschnitte der Nährmittelkarten künftig nicht mehr abgegeben. Die Bestellscheine für die neuen Kartenperiode sind in der Woche vom 26. April bis 1. Mai bei den Verteilern abzugeben.

Für Sünder gegen das Rauchverbot

Onim, ki krše prepoved kajenja

In Berichten der Behörden, namentlich der Brandschauer, und aus Kreisen der Wirtschaft werden immer wieder Klagen darüber laut, daß sich die Gefolgschaftsmitglieder in gewerblichen und landwirtschaftlichen Betrieben nach wie vor in unverantwortlicher Weise über das Rauchverbot hinwegsetzen. Gerade im Kriege muß aber auf die Befolgung der im Interesse des Schutzes der kriegswichtigen Betriebe und Vorrite erlassenen Vorschriften größter Wert gelegt werden. Jeder hat sich so zu verhalten, daß er feuergefährdeten Betrieben und Anlagen, Wald, Heide oder Moorflächen nicht durch Rauchen oder Wegwerfen brennender oder glimmender Gegenstände vorsätzlich oder fahrlässig in Brandgefahren bringt. Nun hat der Reichsführer # und Chef der Deutschen Polizei angeordnet, daß die Polizeibehörden entweder auf Antrag von Betriebsführern oder von Amts wegen die Raucherkontrollkarte bei dem Täter beschlagnahmen als polizeiliche Vorbeugungsmaßnahme gegen weitere Brandgefährdungen. Die Beschlagnahme wird der zuständigen Kartenstelle mit dem Ersuchen mitgeteilt, die etwa folgende neue Raucherkarte nicht vor Ablauf einer von der Polizei zu bestimmenden Frist auszuhandeln.

Die Zutellung für werdende und stillende Mütter

Dodelitve bodočim in doječim materam

Der Reichsnahrungsminister hat die Bestimmungen über Sonderzuteilungen für werdende und stillende Mütter sowie Wöchnerinnen neu zusammengefaßt. Die für den Bezug der Zulagen erforderlichen Bescheinigungen können den werdenden Müttern vom Zeitpunkt der Feststellung ihrer Schwangerschaft und den stillenden Müttern für die Dauer des Stillens jeweils für eine Zeit bis zu acht Wochen ausgestellt werden, den Wöchnerinnen für die ersten sechs Wochen nach der Niederkunft. Bescheinigungen von staatlich anerkannten Fachkräften der NSV, soweit sie vom Beratungsarzt beauftragt sind, und von Gesundheitspflegerinnen stehen den Bescheinigungen eines Arztes oder einer Hebammie nur hinsicht-

Landrat dr. Hinteregger, Radmannsdorf:

Dve leti nemške uprave v Radmannsdorju

Ustanovitev določnih službenih mest — Razdolžitev vseh občin

Kreis Radmannsdorf ima površinsko mero 1162 km² in okrog 50.000 prebivalcev. V njem je 19 občin, med njimi dve mestni občini, in sicer Aßling z 11.000 prebivalci in Neumarkt z okrog 4.000 prebivalci.

Kratki zmagovalni vojni pohod na Jugovzhodu je imel za posledico, da je bila Gorenjska že 1. maja 1941, prevzeta v nemško upravo. S tem dnevom so narasle nemški upravi velike naloge. Da te zahteve niso bile majhne, nam postane šele takrat jasno, če si predočimo, da je dejela Kärnten že od septembra 1939, dala veliko mož iz uprave kot vojake vojni sili na razpolago. Vzloč temu je mogel der Politische Kommissar v Radmannsdorfu z upravnim osebjem, ki mu ga je dodelil Reichsstatthalter v Klagenfurtu, prevzeti upravo radmannsdorskega okraja. Prevzem službenega mesta bivšega jugoslovanskega okrajskega glavarja se je popolnoma in brez trena izvršil v dveh dneh. Urejanje celotnega spisovnega materiala je bilo opravljeno v nato sledenih dveh mesecih. Jugoslovanski uradniki in nameščenci so bili preskušeni glede svojega znanja, svoje izobrazbe, politične preteklosti in splošnega vedenja in zoper prevzeli v službo, v kolikor so bili sposobni. Večinoma so

bili zmožni nemškega jezika in so se, kakor se danes lahko ugotovi, povsem obnesli.

Spridlo tega, da je napredovala ureditev uprave, da so bili korakoma uveljavljeni zakoni in uredbe na najrazličnejših stvarnih področjih in da je bila izgrajena samouprava Kreisa, se je moralo povisati tudi osebno stanje službenega mesta, Centralna mesta Reicha in Reichsstatthalter v Kärntnu so stalno pošiljali nemški moči v zasedeno ozemlje.

Jugoslovansko okrajsko glavarstvo je bilo nastanjeno v thurnskem gradu, v katerem je imelo šest službenih prostorov. Ostale prostore gradu je imelo 14 strank v najemu; njihova stanovanja so se morala po izselitvi šele spremeniti v pisarne. Jugoslovansko službeno mesto je bilo ob prevzemu v takšnem stanju, ki je zahtevalo temeljito spremembo. Ze več let se nič čistilo. Nove nabave se niso izvršile, ker ni bilo razpoložljivih sredstev. Lotili smo se tako temeljite poprave celega poslopja. Vse to je bilo mogoče, kar je Chef der Zivilverwaltung dal na razpolago zadostna sredstva. Danes je službeno mesto tako opremljeno, da je vredno službenega mesta Velikonemškega Reicha. Kar se je na tem področju v kratkem času storilo, je vzbudilo pozornost tudi pri domačem prebivalstvu.

Razdolžitev občin

v vseh občinah dobro opremljene s potrebnimi orodji.

K temu bi bilo končno še omeniti, da so dobile občine od strani Reicha na razpolago obratnih sredstev v 1941. letu RM 1.500.000.— in v 1942. letu RM 3.100.000.— Lastni dohodki občin pri tem niti niso upoštevani, ker so se realni davki določili in izterjevali še po starem jugoslovanskem pravu.

Zelo nujna naloga uprave je bila tudi ta, dati občinam občinske komisarje, ki bi zajamčili vodstvo občin po nemškem občinskem redu. Oblica nalog, ki so jih morale občine rešiti, je naraščala od dne do dne in veliko zahtevala od občinskega komisarja in pisarniškega osebja občine. Potrebna so bila staina solanja, da so se občinski komisarji in njegovi strokovni sotrudniki izvezbali na področju splošne in notranje uprave.

Vodenjenje v nemško gospodarstvo

Ze prav kmalu je bil ustanovljen Ernährungsamt (prehranjevalni urad) A in B in tako Kreis polagoma glede prehranjevalnega gospodarstva sousmerjen z Reichom. Toda kakšno obilico dela je morala uprava opraviti ravno na tem polju, presodi lahko samo v stvari poučen, ki ve, kakšni temelji in kakšen aparat so potrebljivi, da se zajamči redno prehranjevalno gospodarstvo na podlagi sistema živiljenjskih nakaznic. Posebno je pa država na uprava pazila na kontrolo cen.

für die berufstätigen Frauen wichtig ist. Der Reichshebammeinstift ist vom Reichsernährungsministerium eine Gesamtmengen Röstkaffee zur Verfügung gestellt worden, aus der jeder in der Geburt stehenden Mutter etwa 20 Gramm Röstkaffee als Stärkungsmittel ausgehändigt werden sollen. Für die in Kranken- und Entbindungsanstalten entbindenden Mütter bleibt es bei den Bestimmungen über die Zutellung von Kaffee an diese Anstalten.

Ich der stillenden Mütter und Wöchnerinnen gleich, nicht aber hinsichtlich der werdenden Mütter, Bescheinigungen von Heilkundlern werden nicht anerkannt. Als Zulagen werden täglich ein halber Liter Vollmilch und 100 Gramm Nährmittel gewährt. An Stelle von 200 Gramm Nährmittel können wöchentlich 125 Gramm Butter bewilligt werden. Ein weiterer Teil der Nährmittel kann auf Antrag in Brot umgetauscht werden, was besonders

Tako najgloblje osupljuje očetu Leopoldu Mozartu ni bilo prihranjeno, da je moral zdramiti sina iz njegovega sna.

... Ti jo nameravaš spraviti kot primadono v Italijo ... Kateri impresario se pa ne bi smejal, če bi mu kdo hotel priporočiti 16 do 17 letno dekle, ki še nikoli ni nastopilo v gledališču!

Tvoj predlog — skoraj ne morem pisati, če na to mislim — predlog, da bi potoval po svetu z gospodom Weberjem in nota bene dvema hčerkama, bi mi bil skoraj zmešal pamet. — Preljubi sin! Kako si se le mogel tudi eno uro vneti za gausno misel, ki so ti jo hoteli natvesti? Tvoje pismo je pisano prav kakor roman. In Ti bi se v resnici mogel odločiti, da bi se klapil po svetu s tujimi ljudmi!... Ne, če le količaj preudariš, ne moreš ved niti mislišti na to ... Spravi se v Pariz, in to čimprej! Pridruži se velikim ljudem!... Iz Pariza gre slava in sloves moža velike nadarjenosti po vsem svetu ...

Cuden potnik

Pri mirnem preudarku je moral Wolfgang Amadeus uvideti, da ima oče prav. Njegov cilj je najprej Pariz. Tako napoči ura, ko je treba jemati slovo. Koliko solz pretočita stara Weberjeva, kako bridojoče Aloysia, ki s tem ljubljenemu razprsi vsak dvom o svoji ljubezni. Tudi Mozarta srce neizrečeno teži. Toda ko naposlед se di zravn svoje matere v poštni kočiji in ogleduje malo vezenje, ki mu ga je podarila Aloysia, se vendor čuti srečnega. Iz Pariza si bo osvojil svet. In ko bo končno zavzel mesto, ki mu pristoja, se bo vrnil k Aloysiji ... Kaka lepa se da e tem sanjariti!

Za varnost notranjedržavnega življenja posebno pomembna zdravstvena uprava je bila pridržana, v kolikor je bila uporabna, v ostalem pa je bila zdravstvo izgrajeno v smislu nacionalsocialistične zakonodaje. Državni zdravstveni urad je bil opremljen s potrebnim osebjem in avtomobili, tako da je kos vsem zahtevam nemške zdravstvene uprave. Z velikopotezno izgraditvijo prostorov v pritličju službenega poslopja so bili ustvarjeni potrebeni prostori in pisarne za Gesundheitsamt (zdravstveni urad) in TBC-Fürsorge (skrbstvo proti jetiki). Ustvarjeni so pogoji, da se lahko izpolnijo na polju zahtiranja epidemij in kug in nalezljivih bolezni ravno v času vojne naraščajoča izredne naloge za zdravstveno oskrbo. Moderno in ustrezno opremljena rentgenska naprava zajamči oskrbo jetičnih. Z občasno izvršenimi preiskavami skrbni nemški zdravnik za popis in zdravljenje boznikov.

Podvig zdravstva

Državni zdravstveni urad je pod vodstvom uradnega zdravnika pričel s popolnim poslovanjem za Kreis Radmannsdorf. V tem Kreisu ni in ni bilo javne bolnišnice. V Aßlingu se je za čas prevzema uprave nahajala bolnišnica bratovske skladnice, ki je razpolagala s 30 posteljami. To število postelj pa nikakor ne zadostuje vsem zahtevam. Bolnike, ki so potrebljni oskrbe v bolnišnici, morajo spraviti v bolnišnice v Gallenfelsu, Villachu ali Klagenfurtu.

Se pod jugoslovanskim gospodstvom so se lotili gradnje nove bolnišnice za bratovsko skladnico, ki bi razpolagala s 100 posteljami. Gradnja te bolnišnice, ki jo je Kreis prevzel, se nadaljuje, in z dopolnilno stavbo, ki je v srednjem stanju že gotova, je pridobljen prostor še za nadaljnje postelje, tako da bomo dobili bolnišnico Kreisa z 200 posteljami. Tudi dom za sestre so že začeli graditi. Zagotovljena je celotna oprema bolnišnice.

Tudi na živilozdravniškem polju je zasigurana izpolnitve nalog. Izvršujejo se potrebna cepljenja, ogled mesa se povsed vrši, za ta posej se šola in preiskavajo tudi laiki.

Soltvo po vojnih ukrepih in po zasedbi ni bilo znatno prekinjeno. Ukrejeno je bilo takoj vse potrebno, da so se na šolah lahko izvršila potrebna izboljšanja, popravila in dela razširitev. Do začetka novega šolskega leta jeseni 1941. so morali biti ustvarjeni pogoji, da se je lahko zoper začelo s poukom po nemških učnih močeh v prijaznini šolskih prostorih s potrebnimi novimi napravami in opremljenimi z nemškimi učili. Telovadšča, v kolikor jih še nima, so pripravljena z nakupom primernih zemljisev. Sredstva za izvršitev vseh teh nalog je bila država velikopotezno in zadostno na razpolago. V Karner-Vellachu (Aßlingu) so mogli na novo zgraditi devetrazredno šolo s stanovanji za učitelje. Danes poučujejo nemške učne moči na 34 ljudskih šolah in dveh meščanskih šolah. Obisk sole je v celem Kreis su zelo dober.

Pa tudi na področju samouprave Kreisa je potrebno storjeno. Prvi korak v to svrhu je bil napravljen z uvedbo javnega socialnega skrbstva. Vprvič je Chef der Zivilverwaltung v juliju 1941. z naredbo uredil javno skrbstvo. Vodila je računa zgoj o najzajemnejših živiljenjskih potrebičinah in bi naj bila le začasen ukrep. Dne 1. aprila 1942. pa so bili tudi na Gorenjskem uvedena določila iz Für-

Goto, povsed kjer daje koncerte, mu vriskajo od veselja, ga slave kot velikega virtuosa. Toda tudi vsakega drugega virtuosa dolete te ovacije. In več kot virtuosa v Mozartu nočijo videti.

Mesto, ki je svojcas občudovalo čudežno dete, ne vidi sedaj čuda genija.

Veliko bolj ko glasbo ljubi Pariz čenče pri glasbi in senzaciji velikih strankarskih bojev pri njej. Kako bi mogel tu vzbujati pozornost Mozart, ta neznatni mladi mož?

»Ni nobenega prostega mesta tu!«

Tako mu preostaja le še obsovražena tlaka poučevanja. Da, mora celo biti vesel, če sploh dobi kaj učencev.

Hotelska soba je nezakurjena in neprijetna. Z otrpnjenimi rokami sedi tukaj Mozartova mati, sklonjena nad pletenjem, in čaka sina. Izza Mannheima ni več doživelja nobene svetle, prijazne ure. Bolna je, težko bolna, vedno mora ležati v postelji. Samotni, razočarani, prezebujoči in brez upanja ji v tem sovražnem, tujem mestu preostaja le še skrb za sina. Toda kako mu naj pomaga ...

... in ugasnila je kakor luč.

To je pismo, ki ga piše Mozart duhovniku Johannu Bullingerju s prošnjo, naj očeta pripravi na sporočilo o smrti:

»V Parizu dne 3. julija 1778. Preljubi prijatelj! Samo za Vas. Žalujte z menoj, dragi prijatelj! Bil je to najbolj žalosten dan v mojem življenju — pišem to ob dveh ponoči — moram Vam vendar sporočiti, moje matere, moje ljube matere ni več! —

(Dalje prihodnjih.)

Hans Joachim Frohner:

Mlade lavorike — mlada sreca

O mladostni ljubezni znamenith mož

Aloysia poje skladbo takoj brez priprave. Je krasna arija, katere prekipevajoč topel občutek celo Mozartove poznejše najboljše arije niso prekosile. In Aloysia je dovolj muzikalica, da lahko sliši iz arije v srce segajočo izjavo ljubezni ...

Spravi se čimprej v Pariz

Mozart živi v novem svetu. Le redkokdaj se sreča s svojimi dosedanjimi prijatelji iz Mannheima, le pri Weberjevih je kakor domač. Vsak dan poučuje Aloysio, ki prav čudovito napreduje ne samo v petju, ampak tudi v igri na klavirju in mu daje vedno jasneje razumeti, da pozna njegovo nagnjenost in da mu jo vrača. Srečne ure, srečni dnevi.

Po dolgem uvodu predlaga nekega dne Fridolin Weber mlademu skladatelju, da bi šel z njim, z Aloysio in Sophio na veliko umetniško potovanje v Italijo. Tam bi Aloysia nastopila kot primadona, Mozart bi skladal opere in zasluzil za začetek potrebnih denar, v tem ko bi Sophie, ki je brezhibna gospodinja, kuhalna na potovanju.

Misel, napraviti z Aloysio dolgo potovanje, je za ljubečega Wolfganga Amadeusa preveč zapeljiva, da bi mogel pri tem spoznati neizvedljivost tega fantastičnega načrta. Po želji Fridolina Webra sede in napiše svojemu očetu dolgo pismo, v katerem ga prosi, naj on prevzame za potovanje potrebitne pisarje in obvesti najpomembnejše prijatelje v Italiji.

sorgfältig verordnung (naredbe o dolžnosti skrbstva) in državna načela. Odsihmal se je vršila oskrba prebivalstva na enak način in v istem obsegu ko na drugem ozemlju Reicha. Pri Landratu je bil ustanovljen urad Kreisfürsorgeamt, ki mu je poverjena izvedba javnega skrbstva. V septembru 1941, 1. je bilo urejeno tudi rodbinsko vzdrževanje in se je v teh pogledih danes že izvršilo popolno zenačenje z Reichom. Ta čas se vrše tudi priprave, da bo prebivalstvo deležno tudi dobro pomoci za otroke, pomoći za izbravo, posojil za zakone itd.

Kreis je kupil blvši samostan v Breslachu za ustanovitev okrožnega starostnega zavetnika. Vanj bo lahko sprejetih 80 oseb. Na eni strani bo to bistvena razbremembra deželnih zavodov, kamor so zdaj morali spraviti vse onemogle stare ljudi, na drugi strani pa bodo revni v hiravi Kreisa lahko preživeli svoj večer življenja pod pažnjo strežnic iz svoje domovine.

Prizadevanja za stanovanjski problem

Omenimo naj še, da so pri Kreisu ustanovljena das Gemeinde- und Rechnungsprüfungsaamt (urad za občine in pregled računov) in Kreisteueramt (okrožni davčni urad). S tem je dosežena varnost, da občine pravilno uporabljajo razpoložljiva sredstva in da se po zaključeni enotni ocenitvi predpišo in izterjajo vsi realni davki, da se za upravo potrebna denarna sredstva stekajo v Kreis in občine.

Posebna pozornost se obrača ustanovitvi novih stanovanj, zlasti v okrožnem mestu. Dovršenih je že osem petstočnih in 24 stiriobnih stanovanj, v katera so se stranke že vsele. 32 stanovanj se gradi in so v surovem stanju že gotova. Še tekom leta se bo začelo z

Bralcem in raznašalcem Karawanken Bote!

Zaradi velikonočnih praznikov bo izšla prihodnja številka Karawanken Bote v soboto dne 1. maja.

gradnjo 12 novih stanovanj. Ravno tako bodo pripravili stanovanja v Neumarktu in Aßlingu, kjer jih nujno potrebujejo.

S temi vrsticami smo hoteli le na kratko očrtati upravno izgradnjo, ki je bila v Kreisu Radmannsdorfu doslej opravljena. Če ta izgradnja v Kreisu danes še ni zaključena, se vendar že danes jasno spozna, da sta kljub gotovo ne majhnim zaprekam zadostovali dve leti nemške uprave, da se je napravil red v upravi in gospodarstvu. S tem pa so ustvarjeni tudi pogoji, da se gospodarstvo in uprava lahko preusmerita na potrebujočne vojne. Tudi ta Kreis naj s svojim upravnim aparatom prispeva k obrambi Reicha.

Aus dem Kreise Radmannsdorf

Aßling. (Novi kino.) Dne 16. aprila je bil svečano otvoren novi kino Staybo, ki je nastala z dozidavo in prezidavo, predvsem pa s temeljito notranjo opremo starega kina, se lahko v vsakem oziru smatra kot lepo in namenu primerno. K otvoritveni svečanosti je povabil Kreisleiter goste iz vseh krogov prebivalstva. Za 500 ljudi veliki prostor je bil do zadnjega kotička nabito poln. Ta kino je eden izmed najlepših na Gorenjskem. Najprej so predvajali Janningov film »Staro srce se zopet pojde«, poleg tega je bil predvajan barvni film »Pisan krog«. Otvoritev novega kina pomeni za prebivalstvo Aßlinga dogodek izredne važnosti.

Meistern. (Knezova mati 99 let.) Meistern se lahko ponaša z najstarejšo članico KVB. Knezova mati Jera Lach je pred kratkim praznovala 99 rojstna dan in čla in zdrava. V srečnem zakonu z že leta 1908. umirlom soprom sta vzgojila 5 otrok, od katerih žive še trije: hčerka Maria; večni mladenič, daleč preko meja Gorenjske znani Gregor Lach, kateri je ež prekoradil 70 let, a je še vedno naj-

Aus dem Kreise Stein

Aich. (Namestitev novega Ortsgruppenleiterja.) V nedeljo 18. aprila nas je počastil s svojim obiskom Kreisleiter Pilz, ki je nastavil novega Ortsgruppenleiterja namesto premeščenega nadučitelja A. Zischkala, ki je odšel na novo službeno mesto v Littal. Zborovanje, katerega so se udeležili vsi funkcionarji stranke, oz. Kärntner Volksbunda, je otvoril Ortsgruppenführer KVB Hirschegger, na kar je imel primeren navor Kreisleiter, ki se je pri tem spominjal zaslug odišlega Ortsgruppenleiterja Zischkala. Nato je povzel besedo novoimenovani Ortsgruppenleiter Peter Rupprecht, kmetovalec v Aichu, ki je to zborovanje tudi zaključil.

St. Martin b. Littal. (Iz vaškega življenja.) Zadnji teden nas je obiskal voz Gaufilma dvakrat in je predvajal za mladino posebno priljubljeno igro »Quax, der Bruchpilot« in »Japansko letaletvo« in najnovejši tedenski pregled. Dan poprej nam je pokazal umetnik na harmoniki Pillich svoje znanje. Za njegovo pohvale vredno igranje ga je naročil in so ga udušili šele prihodnji dan. Gašenja, ki ga je vodil Kreisführer FF gospod Thomas Homar iz Steina, so se udeležili poleg 10 požarnih bramb Kreisa Stein tudi možje Technischen Nothilfe iz Steina in Littala.

Lautschitzsch. (Apel.) Pred kratkim se je vršil v Lautschitzsch apel, na katerem je dal Ortsgruppenleiter Pg. Steiner nove smernice. Posebno je opozoril na važnost zbiranja starenja materiala in papirja.

Lusttal. (Gozdniki požar.) V Senoschet, občina Weintal je izbruhnil v ponedeljek, 19. aprila, gozdni požar, ki se je blisko v razširjal in so ga udušili šele prihodnji dan. Gašenja, ki ga je vodil Kreisführer FF gospod Thomas Homar iz Steina, so se udeležili poleg 10 požarnih bramb Kreisa Stein tudi možje Technischen Nothilfe iz Steina in Littala.

Aus dem Kreise Kainburg

Kainburg. (Zivahnko kulturno življenje.) V strankinem domu mesta Kainburga se je vršil zadnjo nedeljo koncert, ki nam bo ostal vedno v spominu. Kulturni orkester pod vodstvom gospoda ing. Horaka je napolnil srca vseh poslušalcev vprvič s simfonijo pesništvo Haydnova. Iz tega lahko razvidimo, da se lahko tudi med vojno dobre neizmerno storiti na kulturnem polju, če je utelesena volja, veselje in ljubezen do kulture in visoke umetnosti v posameznih ljudeh in njih sreči. S čistim igranjem se je začela druga Haydnova simfonija v D-duru in je veda z umirjenim iskrenim tonom v andante. Slediči scherzo je donel sveže, lahno vneseno in je razvijal z neizmerno lahkoto najbolj kočljive in oblastne fineze, s čimer se je stopnjeval učinek čudovite skladbe našega nemškega umetnika. Z občutljivo nagnjenostjo do harmoničnih, zvočnih milin je končala simfonija s čudovitim stavkom allegro, ki je sedaj dosegel višek! V nadaljnjem poteku večerne predstave se je izkazala posebno pevska skupina BDM pod vodstvom gđe Glautschinigove, ki nam je že pogosto pokazala svoje veliko znanje in se je pri tej predstavi prav posebno izkazala. Nas dirigent, ing. Horak, je nastopil

ta večer z moškim zborom, ki nas je razveselil prav posebno s čudovito čisto harmonijo glasov in čisto izgovarjanju. Na posameznih sodelujočih se je videlo, da so pri tem z dušo in telom in lahko pričakujemo še nadalje najboljšega od vseh, ki so nas osrečili s svojo umetnostjo. Obenem pričakujemo, da bomo prav kmalu zopet prisostvovali takemu umetniškemu užitku.

Kainburg-Wart. (Jačno zborovanje NSDAP.) V petek, 16. aprila 1943 se je vršilo v kinski dvorani v Wartu ob 19. uri javno zborovanje NSDAP, na katerem je govoril Kreisleiter Kainburga, Pg. Kuß prebivalstvu Warta. Ko je vstopil v polno zasedeno dvorano, sta pelia HJ in BDM pesem. Po pozdravu Ortsgruppenleiterja Pg. Reberniga je govoril Kreisleiter. Z zadovoljstvom je ugotovil veliko udeležbo prebivalstva in je obravnaval v svojem govoru splošni politični in vojaški položaj, kot tudi posebni položaj na Gorenjskem. Po govoru Kreisleiterja, ki so ga sprejeli z velikim pritrjevanjem, sta pelia HJ in BDM še pesem, na kar je govoril zaključni govor Ortsgruppenleiter Pg. Rebernig in opozoril prebivalstvo na njegove dolžnosti. Pred zborovanjem je obiskal Kreisleiter prostoročne službenega mesta, kjer je Ortsgruppenleiter predstavljal posamezne sodelavce. Pohvalili je čistost posameznih službenih prostorov in se je prirčno zahvalil Ortsgruppenleiterju in njegovim sodelavcem.

Kainburg-Wart. (Nogometna tekma.) Zadnjo nedeljo se je vršila na športnem prostoru v Wartu pokalna tekma razreda B med novim moštvo Luftfahrt-Gerüte-Werk, Kainburg in moštvom iz Veldeza. Izid 2:0 za LGW (polčas 1:0) odgovarja dejanskemu rezultatu. Moštvo LGW je poprej dobilo že 2 tekmi in sicer proti Kainburgu II 5:1 in proti Zwischenwässern 4:0. Prebivalstvo se zelo zanimalo za šport, kar izhaja iz lepega števila obiskovalcev, katerih je bilo okrog 350.

Zirkelach. (Otvoritev vodovoda.) V sredo, 19. aprila je bil v Zirkelach svečano otvoren pred kratkim dovršeni novi vodovod. Na svečano okrašenem vaškem prostoru se je zbrala velika množica ljudi. V otvoritvenem govoru je pozdravil župan Jakopina Števlinove goste in se je vsem zahvalil za krepko pomoč in finančno podporo, s katero so podpirali gradnjo vodovoda. Nato je naprej govoril Ortsgruppenleiter Pg. Kömelter, in se je spomnil v svojem govoru nedavno za Führerja in Reich padlega šolskega vodja in svojedansnega Ortsgruppenleiterja, Pg. Alfreda Huberja, ki se je tudi zavzemal za grad-

Kärnten čestita k rojstnemu dnevu

Führerja

Klagenfurt, 19. aprila. V imenu Reichsgaua Kärnten in Kärntnerskega prebivalstva je postal Gauleiter dr. Rainier Führerju k njegovemu rojstnemu dnevu krasno mapo s slikami Kärntna in adreso s čestitkami, v kateri se poroča o uspehih oskrbe vojakov po stranki v Gauu Kärntnu.

Učinek te oskrbe na fronto se izraža v številnih pismih poveljnikov, častnikov in mošta. Tako je pisal Generaloberst Dietl: »Z Vašo velikopotezno posiljatvijo božičnih daril ste napravili meni in s tem mnogim vojakom moje armade prav posebno veliko veselje. Izredno lepa in dragocena darila Gaua Kärnten, sem posiljal dalje posebno zaslужnim vojakom. Poveljnik nekega Kärntnerskega gorskega polka piše: »Eno vemo mi stari frontni vojaki, da ne skribi noben Gau v celem Reichu tako vzorno za svoje vojake, kot je to primer v Kärntnu.«

Pozdrav gorenjskih vojakov

Gorenjski fantje, ki služijo v garniziji Frankfurt an der Oder, nam pošiljajo velikonočne pozdrave, ki jih tukaj priobčujemo:

»Veseli v srečne velikonočne praznike želite vsem znancem, gorenjskim fantom in dekletom v Frankfurtu služeči gorenjski fantje: Rudolf Krhlik, Johann Kadiwetz, Ladislav Schirnig, Vitomir Erschen, Peter Stefe, Michael Klodnik, Pavel Seljak, Stanislaus Gleschitsch. Paul Hribenik, Johann Pirnat, Franz Mori, Alois Kujawetz, Franz Supan, Anton Rehberg, Marjan Hladnik, Bartholomäus Bogatej, Johann Jenko, Peter Bombek, Cyril Fröhlich, Andreas Kosetz, Josef Sajowitz, Johann Supantz, Johann Wodnik, Rudolf Mori, Paul Oreček, Franz Gradischnig.«

no vodovoda. Kreisleiter in Landrat sta se zaskupnostno delo, radi česar je bila izvedba hvalila prebivalstvu za njegovo vzgledno in sploh možna in sta obljubila, da jih bosta še nadalje krepko podpirala stranka in država za polozitev vodovoda v vasi Unter Fernig in Kerschettien. Svečanost je zaključila pesem: »Nemčija, sveta beseda!«, katero je pela šolska mladina.

Zwischenwässern. (Uspeh zbirke WHW.) Ortsgruppenleiter je pri razgovoru z vodji o posameznih delih naznačil zaključek zbiranja za zimsko pomoč v preteklem letu 1942/43, kateri je bil prav zadovoljiv. Dohodki so znašali preko RM 34.000 napram izdatkom za razne podpore v znesku RM 58.000. Za zbiranje gre največ zahvale DAF, katero vodi v tukajšnji Ortsgruppe obratni vodja taninske tovarne B. M. Schmidt. Tudi ženska skupina je bila marljivo na delu. — Pred nekaj dnevi je umrl v Zwischenwässern po doljšem bolhanju 19 letni Tscherner Gustel.

St. Martin u. d. Großgallenberg. (Iz všeke kronike.) Mesečni apel se je vršil 18. aprila, pri katerem je govoril Ortsgruppenleiter Rektor Binder samo o predstoječi, lepo začeti akciji za zbiranje starega papirja, temveč je tudi razdelil Amtswalterjem, Zellen- in Blockleiterjem darila povodom Führerjevega rojstnega dneva, ki so izvila veliko veselje.

— NSKOV-Obman Andreas Sore, ki je uvedel koristno delovanje, je zapustil občino. — Povsem očitna vrzel v štabu sodelavcev je nastala radi odpotovanja soprotevovane tovarniškega mojstra Anne Schwerzlerje domov v Brezgenz. Gospa Schwerzler je najboljše delovala radi svoje neutrudljivosti v Ortsgruppi in najji bo na tem mestu izrečena zahvala vse Ortsgruppe. — Od srede, 21. aprila se vrše uradne ure Ortgruppenleitunge vsako sredo v hotelu Grad od 5. do 7. ure popoldne. Z ozirom na preobremenitev Amtswalterjev, posebno oblagajnika se nujno pozivajo Block- in Zellenleiterji, da se zglate točno ob 5. uri popoldne.

Diplom.-Optiker C. KRONFUSS

Klagenfurt, Bahnhofstraße 15

bis auf weiteres jeden Vormittag geschlossen

Idealist (m) — idealist, sanjar
Idee (w) — zamisel, pojem, ideja
Igel (m) — jež
impfen — cepiti, kože staviti
indessen — medtem, med tem ko
ineinanderschlingen — zazankati, zaplesti
eno v drugo, drug v drugega
Inhaber (m) — imetnik
Insasse (m) — stanovnik
Insektenpulver (s) — mrčesni prašek
Instandhaltung (w) — vzdrževanje
intensiv — jak, intenziven
Irrenhaus (s) — blaznica, norišnica

Redewendungen

auf etwas hören — poslušati kaj, ubogati, ravnati se po...
etwas von sich hören lassen — dati glas od sebe, sporočiti nekaj o sebi

in Hülle und Fülle — v izobilju, na prebitek, na pretek

vom Hundertsten ins Tausendste kommen — zgubiti se v malenkosti, postati dolgočasen

auf der Hut sein — varovati se koga, izogibati se

auf Schwierigkeiten stoßen — naleteti na zapreke, biti težko izvedljiv

jemanden zur Arbeit heranziehen — pritegniti koga k delu

eine Summe auswerfen — odmeriti, odločiti vsoto

inständig bitten — iškreno prositi

Ausschneiden! Aufbewahren!

De. F. J. Lukas

Deutsch methodisch und praktisch

169. STUNDE

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

- Kosten Sie diese Birne, sie ist honig-süß!
 - Das Honorar für Ihren Artikel werden wir Ihnen per Post überweisen.
 - Zur Erzeugung eines guten Bieres braucht man Hopfen und Malz.
 - Der Horcher an der Wand hört seine eigene Schand (Sprichwort).
 - Ich rate Ihnen gut: Hören Sie auf das, was ich Ihnen sage.
 - Es wird uns freuen, wenn Sie bald von sich hören lassen.
 - Nach der Matura ließ er sich als ordentlicher Hörer an der Universität in Graz eintragen.
 - Dieses Pferd hat seinen Huf verloren, der Hufschmied muß es neu beschlagen.
 - Wenn man Hühneraugen hat, soll man nicht zu enge Schuhe tragen.
 - In diesem Lande gab es Südfrüchte in Hülle und Fülle.
- Erbsen und Bohnen nennt man Hülsenfrüchte.
 - Die Hummel brummt zwar, aber sie kann nicht stechen.
 - Bellende Hunde beißen nicht (Sprichwort).
 - Er kam bei seiner Erzählung vom Hundertsten ins Tausendste, so daß es langsam uninteressant wurde.
 - Ein Hundertstel von einer Reichsmark ist ein Pfennig.
 - Hunger ist der beste Koch (Sprichwort).
 - Es ist nicht angenehm, wenn man hungrig zu Bette gehen muß.
 - Vor diesem Menschen muß man auf seiner Hut sein.
 - Nicht jeder Mensch ist ein Idiot.
 - Die Idee ist gut, aber ihre Ausführung wird auf Schwierigkeiten stoßen.
 - Der Igel ist ein sehr nützliches Tier.
 - Die Soldaten müssen sich gegen Typhus impfen lassen.
 - Ich bitte dich, den Brief aufzugeben, indessen zahle ich an einem anderen Schalter das Geld ein.

Wörter

eintragen

Der Reichsstatthalter in Kärnten
Der Chef der Zivilverwaltung in den besetzten Gebieten
Kärtens und Krains

Bekanntmachung
 vom April 1943 über Preise für inländische Speisekartoffeln im Mai 1943.

Auf Grund der Verordnung über Erzeugerpreise für Speisekartoffeln, Futterkartoffeln und Fabrikkartoffeln im Kartoffelwirtschaftsjahr 1942/43 vom 11. Juni 1942 (RGBl. I S. 385) werden die Preise für inländische Speisekartoffeln für den Monat Mai 1943 wie folgt festgesetzt:

	für weiße, rote und blaue Sorten	für Königsberger, gelbe Blau- und Gelbblanke Sorten	für Jütlere, Blau- und Gelbblanke Sorten
in Reichsmark Preisgebiet			
Erzeugerpreis frei Verladestellen oder Verladestelle je 100 kg . . .	I u. II 7.20	I u. II 7.80	I u. II 9.20
Erzeugerpreis frei Empfangstation je 100 kg . . .	7.60	8.20	9.60
Festpreis einschl. Versandverteiler spanne frei Empfangstation je 100 kg . . .	8.—	8.60	10.—
Höchstpreis ab Waggon oder Lager des Empfangsverteilers bei Selbstabholung durch den Kleinverteiler je 100 kg . . .	8.80	9.40	10.80
Höchstpreis bei Lieferung frei Lager des Kleinverteilers durch den Empfangsverteiler je 100 kg . . .	9.—	9.60	11.—
Höchstpreis bei Lieferung frei Keller des Verbrauchers durch den Empfangsverteiler je 100 kg . . .	9.60	10.—	11.40

Höchstpreis bei Lieferung frei Verkaufsstelle des Kleinverteilers an den Verbraucher:

	I	II	I	II	I	II	I	II
je 100 kg RM	9.60	8.40	10.20	9.—	11.60	10.40	12.20	11.—
je 50 kg RM	4.80	4.20	5.10	4.45	5.80	5.20	6.10	5.50
je 5 kg RM	0.53	0.50	0.55	0.50	0.65	0.55	0.65	0.60
je 1 kg RM	0.11	0.10	0.12	0.11	0.13	0.12	0.14	0.13

Die unter I genannten Höchstpreise gelten für folgende Gemeinden: Klagenfurt, Viktring, Krumpendorf, Pörtschach, Velden, Villach, Landkron, Spittal an der Drau, Seeboden, Millstatt, Techendorf, Mailnitz, Heiligenblut, Lienz, St. Veit an der Glan, Friesach, Hüttenberg, Eberstein, Klein-St. Paul, Lölling, Ferlach, Windisch-Bleiberg, Bleiberg-Krauth, Radenthein, Hermagor, und Eisenkappel.

Aßling, Kainburg, Kronau, Kropp, Lees, Littal, Neumarkt, Radmannsdorf, Ratschach, Veldes und Schwarzenbach.

Bei Belieferung der Orte Heiligenblut, Hüttenberg, Bleiberg-Kreuth, Gmünd und Radenthein dürfen den Kleinverteillerabgabepreisen für Mengen von 50 kg und mehr die zusätzlichen Kosten des Großverteilers für die Zufuhr mit Lastkraftwagen ab nächstgelegener Bahnstation angehängt werden.

Die unter II genannten Höchstpreise gelten am flachen Land und in Gemeinden deren Versorgung unmittelbar durch die Erzeuger sichergestellt ist also in allen unter I nicht genannten Orten.

Bei Einkauf durch den Kleinverteiler unmittelbar beim Erzeuger, soweit nach den Bewirtschaftungsvorschriften zulässig, ist dem Erzeuger zu vergüten:

1. Bei Selbstabholung vom Hof des Erzeugers der Erzeugerpreis frei Verladestelle.

2. Bei Lieferung des Erzeugers frei Haus oder Lager des Kleinverteilers der Erzeugerpreis frei Empfangstation.

Für die unmittelbare Belieferung des Verbrauchers durch den Erzeuger gilt folgendes:

1. Bei Abholung durch den Verbraucher beim Erzeuger ist der frei Empfangstation festgesetzte Preis ohne Abzug zu bezahlen.

2. Bei Belieferung frei Keller oder frei Wohnung des Verbrauchers durch den Erzeuger sowie im örtlichen Marktverkehr darf der für die jeweilige Menge im betreffenden Preisgebiet zulässige Abgabepreis des Kleinverteilers an den Verbraucher nicht überschritten werden.

Bei Belieferung von Großverbrauchern durch den Erzeuger ist

a) bei Selbstabholung beim Erzeuger durch den Großverbraucher der Erzeugerpreis abgültig eines Betrages von 30 Rpf. je 100 kg bei Entferungen bis 30 km bzw. höchstens 50 Rpf. je 100 kg bei Entferungen über 30 km zu bezahlen;

b) bei Zustellung frei Großverbraucher durch den Erzeuger darf der Erzeugerpreis frei Empfangstation sowie bei einer Lieferstrecke über 3 km für jeden weiteren km ein Transportzuschlag von 20 Rpf. je 100 kg, höchstens jedoch RM 1.40 je 100 kg berechnet werden.

Bei der Belieferung von Großverbrauchern durch Verteiler darf höchstens der jeweils zulässige Verteillerabgabepreis betrechnet werden.

Für die Belieferung der Wehrmacht der Waffen-SS, der kaserne Polizei, des RAD und der Gemeinschaftsleger gelten die Bestimmungen des Runderlasses Nr. 86/42 des Reichskommissars für die Preisbildung vom 12. September 1942 (II-108-14 597/42).

Gorenjskim pojedelcem sporoča firma

Anton Warsdiek

Elektromaschinen-Unternehmung

Domschale

da je prevzela zastopstvo in popravila pojedelskih strojev splošno znane firme

C. Prosdi

Ing. Büro und Maschinen Klagenfurt

SENF

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Theodor Rabitsch
St. Veit an der Sawe

ESSIG

Fabrik C. Wenger Klagenfurt

LICHTVERBRAUCHERN

im Zivilbereich rät OSRAM:

1. Licht sofort ausschalten, wenn es nicht benötigt wird.
2. Glühlampen in jeder nicht leuchtwichtigen Brennstelle ausreichend locker schrauben.
3. Lampen und Leuchten beim Säubern schonend behandeln. So schaffen Sie sich eine stille Lichtreserve für tageslichtarme Zeiten und Strom wird auch dabei gespart.

Mrvljivnja lajca, arniko in vse zdravilna zelišča kupuje v vsaki količini

Walter Gremse
Kräutergrößhandlung
Graz, Gartengasse 22

Die Einzelhandelsbetriebe, mit Ausnahme der Trafiken, sind am Karlsamstag nur Vormittag bis 13 Uhr in Oberkrain geöffnet.

Überleitungsstelle Handel, Kainburg

Obrati trgovcev poedincev, z izjemo trafik, so na Gorenjskem na večko soboto le dopoldne do 13. ure odprte.

Leistungserfüllungswerk des Handwerks, Klagenfurt

Pflichtumschulung

Die Lehrgemeinschaft für Oberflächenbehandlung des Holzes für Kainburg findet am 30. April 1943, Beginn 1 Uhr nachmittags in der Tischlerwerkstatt des Herrn J. Boschitsch, Kainburg, Am Strand 2, statt. Die Teilnahme an dieser Schulung ist für Tischler und deren Gefolgschaft Pflicht.

Haustochter für deutschen Villenhaushalt nach Oberkrain gesucht. Geboten wird: Dauerstellung mit Familienanschluß. Anfragen: Kreßnitzer Kalkwerke, Littal!

Miedergeschäft
Berta Skudnigg
Klagenfurt
Gutenberghaus - Porhartgasse 3

RADIO **Schmidt**
Klagenfurt - Liedenskygasse Nr. 29
Übernimmt laufend Reparaturen

KAFFEE ERSATZ
Fabrik C. Wenger Klagenfurt

Gebirgsarbeitsschule

Bestellschein A/Geb.

Erprobte
Pälzormen,
Solide
Machart

PAUL OBERE DER

Schuhfabrik, Kainburg, Veldeser Straße Nr. 41

Neue Adresse:
Javjam novi naslov:
Elektrounternehmen - Elektropodjetje; Radmannsdorf, Adolf-Hitler-Str. 8

Karl Pickel

IN BETRIEBSGELEINSCHAFT MIT KAUFHAUS RÄDER

Klagenfurt, Kramergasse 8/1

Kainische Öl- und Ficusfabrik G. m. b. H.

erzeugt:

Leinöl

Leinölfirnis

Rizinusöl

Leinkuchenmehl

ZABRET & Co.

Freithof bei Kainburg

Private Vorbereitungskurse für die DR. W. HÖFINGER, WIEN VII/62, MARIAHILFER STRASSE 8 / RUF B 30458
Vorbereitung zur Reifeprüfung. (Auch in Kursen.) 1. An Oberschule und Gymnasium.
2. Zur Mittelschulabschlußprüfung der 11. klassigen Mittelschule für gehobenen Beamtdienst.

FERNUNTERRICHT

Private Vorbereitungskurse für die DR. W. HÖFINGER, WIEN VII/62, MARIAHILFER STRASSE 8 / RUF B 30458
Vorbereitung zur Reifeprüfung. (Auch in Kursen.) 1. An Oberschule und Gymnasium.
2. Zur Mittelschulabschlußprüfung der 11. klassigen Mittelschule für gehobenen Beamtdienst.

AVAVHAN

Potri v gledoki žalosti naznanjam vsem prijateljem in znanem, da je prenehalo biti srce našega ljubljenega soproga, očeta, starega očeta, strica, gospoda

Georg Kollmann

državnega upokojenca.

Pogreb dragega ranjkega se vrši v petek dne 23. aprila ob 14. uri iz hiše žalosti na mestno pokopališče v Radmannsdorfu.

Priporočamo ga v blag spomin in molitev.

Radmannsdorf, 22. aprila 1943.

Rodina Kollmann in ostalo sorodstvo.

Zafvala

Ob prebitki zgubi naše nad vse ljubljene hčerke, sestre

Marie Mali

nam je dospelo toliko izrazov srčnega sočutja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti. Posebno zahvalo zato izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, g. župniku, dr. in profesorju iz St. Georgena, družini Popović, vsem, ki so nas v dnež žalosti tolažili in nam stali ob strani ter vsem ostalim, ki so našo predrago rajnico spremili na zadnji poti ter obslujeno zadnje počivališče z venci in cvetjem.

Bog plačaj!

Unt. Veterno, 20. aprila 1943.

Žalujoči starši, bratje, sestre
in ostalo sorodstvo

Lichtspiele

Allgemeine Filmfreihand G.m.b.H. - Zweigstelle Velde

Assling

23. IV. um 20 Uhr
24. IV. um 16 und 20 Uhr
25. IV. um 14,30, 17 und 20 Uhr
26. IV. um 20 Uhr
Zwei glückliche Menschen
Für Jugendliche nicht zugelassen!

27. IV. um 16 Uhr
29. IV. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Chaterlieschen

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

27. IV. um 20 Uhr
28. IV. um 20 Uhr
29. IV. um 20 Uhr

- Ich bin gleich wieder da
Für Jugendliche nicht zugelassen!

Domschale

24. IV. um 19,30 Uhr
25. IV. um 14,30, 17 und 19,30 Uhr
26. IV. um 19,30 Uhr

Die kleine Residenz
Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

26. IV. um 15,30 Uhr

- Jugendfilmvorstellung

Variete Filmstunde
Zu den Ermäßigungsspreisen für Jugendliche!

28. IV. um 19,30 Uhr

29. IV. um 19,30 Uhr

- Krambambuli

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

Krainburg

24. IV. um 19,30 Uhr
25. IV. um 14, 17 und 19,30 Uhr
26. IV. um 14, 17 und 19,30 Uhr

- Die Tochter des Korsaren

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

25. IV. um 10,30 Uhr

26. IV. um 10,30 Uhr

- Märchenvorstellung

- Tischlein deck' dich!

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

Laak

24. IV. um 19,15 Uhr
25. IV. um 14, 16,30 und 19,15 Uhr
26. IV. um 16,30, 19,15 Uhr

- Einmal der liebe Herrgott sein

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

28. IV. um 16,30 Uhr

- Jugendfilmvorstellung

- Buntes Allerlei

Zu den Ermäßigungsspreisen für Jugendliche!

- Dienstag, 27. IV.

- Mittwoch, 28. IV.

- Hände hoch!

- Parteifilm!

Littai

24. IV. um 19,30 Uhr

25. IV. um 16 und 19,30 Uhr

26. IV. um 19,30 Uhr

- Geliebte Welt

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

28. IV. um 16 Uhr

- Jugendfilmvorstellung

- Variete Filmstunde

Zu den Ermäßigungsspreisen für Jugendliche!

28. IV. um 19,30 Uhr

29. IV. um 19,30 Uhr

- Zwielicht

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

Neumarktl

24. IV. um 19 Uhr

25. IV. um 14, 16,30 und 19 Uhr

26. IV. um 19 Uhr

- Ein Zug fährt ab

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

24. IV. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Die verzauberte Prinzessin
Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

28. IV. um 19 Uhr
29. IV. um 19 Uhr
Drei Frauen um Verdi
Für Jugendliche zugelassen!

Radmannsdorf

24. IV. um 20 Uhr
25. IV. um 16 und 20 Uhr
26. IV. um 16 und 20 Uhr
5000 RM Belohnung

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

28. IV. um 16 Uhr

- Märchenfilmvorstellung

- Die verzauberte Prinzessin

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

28. IV. um 20 Uhr

29. IV. um 20 Uhr

- Drei Väter um Anna

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

Stein

24. IV. um 18 und 20,30 Uhr
25. IV. um 15,30, 18 und 20,30 Uhr
26. IV. um 20,30 Uhr

- Hochzeit auf Bärenhof

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

28. IV. um 20 Uhr

29. IV. um 20 Uhr

- Der ewige Quell

- Für Jugendliche zugelassen!

29. IV. um 16 Uhr

- Märchenfilmvorstellung

- Tischlein deck' dich!

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

St. Veit

24. IV. um 19 Uhr
25. IV. um 14, 17 und 20 Uhr
26. IV. um 17 und 20 Uhr

- Himmeltunde

- Für Jugendliche zugelassen!

24. IV. um 15 Uhr

- Jugendfilmvorstellung

- Buntes Allerlei

Zu den Ermäßigungsspreisen für Jugendliche!

Veldes

24. IV. um 17 und 20 Uhr
25. IV. um 14,30, 17 und 20 Uhr
26. IV. um 17 und 20 Uhr

- Die heimliche Gräfin

Jugendliche unter 14 Jahren nicht zugelassen!

24. IV. um 14,30 Uhr

- Märchenfilmvorstellung

- Chaterlieschen

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

27. IV. um 20 Uhr

28. IV. um 20 Uhr

29. IV. um 20 Uhr

- Prinzessin Sissy

- Für Jugendliche zugelassen!

Wart

24. IV. um 16 Uhr

- Märchenvorstellung

- Tischlein deck' dich!

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

25. IV. um 14, 16,30 und 19 Uhr

26. IV. um 14, 16,30 und 19 Uhr

- Waldrausch

- Für Jugendliche zugelassen!

Wochheimer Tal

24. IV. um 19,30 Uhr
25. IV. um 15,30 und 19,30 Uhr
26. IV. um 19,30 Uhr

- Meine Freundin Josefine

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

25. IV. um 13,30 Uhr

- Märchenfilmvorstellung

- Chaterlieschen

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

Zu jedem Film die Deutsche Wochenschau!

Sr. Crobath

INH. DR. FRIEDRICH CROBATH

Manufaktur — Mode
Einzel- und Groß-Handelshaus
Herrenwäsche-Fabrikationen

GEGR. 1885 · FERNRUF 216

Empfiehlt sich als eine der ältesten Firma des Landes

24. IV. um 16 Uhr
Märchenfilmvorstellung
Die verzauberte Prinzessin
Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

28. IV. um 19 Uhr
29. IV. um 19 Uhr
Drei Frauen um Verdi
Für Jugendliche zugelassen!

Radmannsdorf

24. IV. um 20 Uhr
25. IV. um 16 und 20 Uhr
26. IV. um 16 und 20 Uhr
5000 RM Belohnung

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

28. IV. um 16 Uhr

- Märchenfilmvorstellung

- Die verzauberte Prinzessin

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

28. IV. um 20 Uhr

29. IV. um 20 Uhr

- Drei Väter um Anna

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

Stein

24. IV. um 18 und 20,30 Uhr

25. IV. um 15,30, 18 und 20,30 Uhr

26. IV. um 20,30 Uhr

- Hochzeit auf Bärenhof

- Für Jugendliche nicht zugelassen!

28. IV. um 20 Uhr

29. IV. um 20 Uhr

- Der ewige Quell

- Für Jugendliche zugelassen!

29. IV. um 16 Uhr

- Märchenfilmvorstellung

- Tischlein deck' dich!

Jugendliche und Militär 30, Erwachsene 50 Rpf

27. IV. um 20 Uhr

28. IV. um 20 Uhr

29. IV. um 20 Uhr